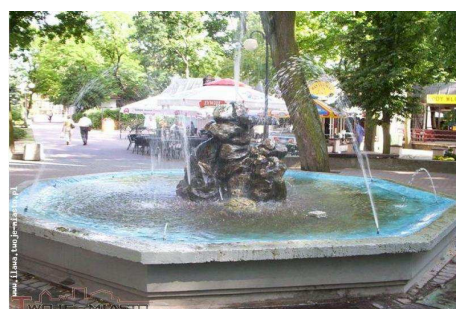

BURMISTRZ MIASTA IŁAWA

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO
AKTUALIZACJI
PROJEKTU LOKALNEGO
PROGRAMU REWITALIZACJI
MIASTA IŁAWA
NA LATA 2008 - 2015**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE, CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	4
1.2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY.....	5
1.3. ZASTOSOWANE METODY, WYKORZYSTANE MATERIAŁY.....	7
2. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTU PROGRAMU	9
2.1. OGÓLNA ZAWARTOŚĆ	9
2.1.1. STAN Pierwotny	9
2.1.2. Modyfikacja Dokumentu	15
2.2. GŁÓWNE CELE.....	24
2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	25
3. STAN ŚRODOWISKA	32
3.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ PROBLEMY JEGO OCHRONY ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STRATEGII ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.....	32
3.2. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROGRAMU	37
4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	39
4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	39
NA TERENIE MIASTA ISTNIEJĄ NASTĘPUJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY:	39
4.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA (BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE) NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000	40
4.3. AZBEST.....	44
4.4. ODDZIAŁYWANIE NA PLANOWANEJ INWESTYCJI NA ZDROWIE LUDZI.....	44
4.5. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ICH UWZGLĘDNIENIE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PROGRAMU	45
4.6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000	46
4.7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PROGRAMU	47
4.8. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUB WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	47
4.9. ANALIZA I OCENA ORAZ SPOSOBY OGRANICZANIA POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH.....	48

5. INFORMACJE KOŃCOWE	50
5.1. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	50
5.2. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH	50
5.3. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PROGRAMU	50
5.4. WNIOSKI I ZALECENIA DO SPOSOBU REALIZACJI PROJEKTU PROGRAMU.....	51
6. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	53

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno-prawne, cel sporządzenia Prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla modyfikacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa” (zwanego dalej LPR, Programem) została wykonana na zamówienie Burmistrza Miasta Łąwa. Do opracowania przedmiotowej Prognozy przystąpiono w oparciu o podpisaną umowę Nr PIM. 2213-3/10 w dniu 17.05.2010 r. pomiędzy Gminą Łąwa, a firmą EKO- GLOBE, z siedzibą przy os. Armii Krajowej 126/8 w Poznaniu.

Podstawę prawną wykonania w/w Prognozy stanowi art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) – ustawa weszła w życie 15.11.2008 r. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie znak RDOŚ-28-WOŚ-6613-01-035/10/MT z dnia 21 kwietnia 2010 roku uznała za konieczne przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Obszaru Miasta Łąwa - aktualizacja.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko - rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- (a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- (b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- (c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- (d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zapisy Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) są przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27.06.2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Głównym celem LPR, którego projekt jest przedmiotem oceny w niniejszej prognozie, jest stworzenie warunków dla przekształceń funkcjonalnych, społecznych i gospodarczych, a w konsekwencji poprawy warunków życia oraz aktywizacji lokalnej społeczności i wzmocnienia jej integracji na obszarze Miasta Łąwa. Jednocześnie działania (strategiczne i operacyjne) ujęte w ocenianym dokumencie przyczyniać się mają do podniesienia standardu i prestiżu obszaru jako centrum miejskiego i subregionalnego (wzmocnienie funkcji centrotwórczych), a także jego turystycznego uatrakcyjnienia.

1.2. Zakres merytoryczny Prognozy

Prognozę dla projektu modyfikacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa” wykonano w pełnym zakresie art. 51 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) oczywiście przy uwzględnieniu charakteru dokumentu i jego zawartości oraz szczegółowości zapisów oraz ustaleniami Zamawiającego.

Zmiana dokumentu będzie obejmowała nowe, wyodrębnione zadania pod nazwą:

1. **„Utworzenie Muzeum Regionalnego w Łąwie (budowa nowego obiektu).**
2. **Rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno -Wychowawczych w Łąwie** - obejmująca między innymi zakres następujących prac: budowa i przebudowa odcinków kanalizacji deszczowej, budowa parkingów, budowa ciągów pieszych, wycinka drzew kolidujących z inwestycją i zagospodarowanie zieleni, montaż separatorów koalescencyjnych, wykonanie opaski wokół sali sportowej, budowa drogi pożarowej oraz inne działania inwestycyjne o podobnym charakterze.

W trakcie opracowywania niniejszej prognozy skoncentrowano się wyłącznie na w/w zmianach ponieważ wersja pierwotna „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa” wraz z Prognozą oddziaływania na Środowisko została już pozytywnie zaopiniowana.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie znak RDOŚ-28-WOŚ-6613-01-035/10/MT z dnia 22 kwietnia 2010 r. uzgodniła zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie. W związku z powyższym niniejsza Prognoza:

Prognoza do projektu powyższego dokumentu przede wszystkim:

- dokonuje oceny stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w programie LPR,
- dokonuje oceny potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów programu LPR,
- sformułuje rekomendacje, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji programu LPR,
- dokonuje oceny czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- dokonuje oceny pozytywnych i negatywnych lub obojętnych skutków dla środowiska,
- przedstawia kryteria oceny oddziaływania i rodzaj oddziaływania ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania wymienionych powyżej nowych zadań,

będących przedmiotem zmiany dokumentu w odniesieniu do obszarów przyrodniczo cennych.

Prognoza do projektu zmiany „Lokalnego programu rewitalizacji...” zatem:

- Zawiera - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami; informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy; propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania; informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko; streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- *Określa, analizuje i ocenia* - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu; stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem; istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu; przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
- *Przedstawia* - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru; biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Reasumując powyższe, przedmiotowa prognoza stanowi:

- ocenę projektu LPR z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości - poddaje ocenie wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tego programu mogą wywierać wpływ przekształcający,
- zawiera analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane do zrealizowania w programie LPR zadania,
- przedstawia propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
- ustala na ile zadania zawarte w programie LPR pozwolą na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogacą lub odtworzą obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.

1.3. Zastosowane metody, wykorzystane materiały

W trakcie opracowywania niniejszej Prognozy wykorzystano zapisy ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Określa ona sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów. Kompetencje Wojewody w sprawie opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz określania zakresu i stopnia szczegółowości prognozy przejął nowo powstały organ – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Również dnia 3 października uchwalono ustawę o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2008 r. Nr 201, poz. 1237). Ustawa ta uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

Niniejsza Prognoza jest opracowaniem autorskim sporządzonym przez Firmę EKO-GLOBE.

Prognoza jest dokumentem wynikającym z modyfikacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa. Dnia 26 maja 2010 Rada Miejska w Łąwie podjęła Uchwałę nr LI/631/10, na podstawie której przystąpiono do modyfikacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Łąwa, polegającej na wprowadzeniu nowych zadań przewidzianych do realizacji w ramach rewitalizacji Miasta. Aby w pełni ocenić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu Prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.:

- Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Łąwy, (jeżeli został opracowany),
- Strategia Rozwoju Miasta Łąwa na lata 2004 - 2015 r.,

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Łąwy,
- Planu Gospodarki Odpadami i Programu Ochrony Środowiska,
- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010, (zwłaszcza w aspekcie zagospodarowania odpadów wytworzonych w trakcie realizacji zadań objętych LPR),
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2013 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko,
- Programu Ekoenergetycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2005-2010,
- Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko,
- Strategii Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim,
- Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013,
- Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami,
- Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Polityki Leśnej Państwa (Krajowy Program Zwiększania Lesistości),
- Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami.

2. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTU PROGRAMU

2.1. Ogólna zawartość

Niniejszy rozdział podzielono na dwa podrozdziały. W pierwszym przedstawiono pierwotną wersję „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa”, która nie będzie poddawana dalszej analizie, natomiast w drugim podrozdziale przedstawiono część właściwą, która jest przedmiotem niniejszej Prognozy.

2.1.1. STAN Pierwotny

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łąwa na lata 2008-2015 jest projektem po konsultacjach społecznych. Dokument składa się z 7 rozdziałów. Został sporządzony przez firmę INPLUS Sp. z o.o. we współpracy z jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Łąwa. We wprowadzeniu podkreślono potrzebę kompleksowego zrozumienia pojęcia rewitalizacji, które nie może ograniczać się jedynie do remontów i ochrony tkanki architektonicznej. Przede wszystkim, wg Autorów Programu jest to zespół działań o charakterze społeczno-gospodarczym. Stanowi on również niezbędny instrument do ubiegania się o pomoc finansową z Unii Europejskiej.

W rozdziale 2 przedstawiono uwarunkowania rozwoju miasta z podziałem na sfery: przestrzenno-ekologiczną, gospodarczą oraz społeczną. Każdą sferę zakończono identyfikacją najważniejszych problemów.

W sferze przestrzenno-ekologicznej opisano Strefę zabudowy śródmiejskiej, Strefę zabudowy produkcyjno-składowej, Pasma zabudowy mieszkaniowej, Obszary usług publicznych o znaczeniu ogólnomiejskim, Obszary dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, Obszary dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz Obszar Wielkiej Żuławy. Uwypukla się tutaj fakt, iż władze miasta już od początku jego trwania w sposób bardzo przemyślany planowały zagospodarowanie przestrzenne terenu i robią to do dzisiaj. Fakt że, dzielnice przemysłowe wydzielono na obrzeżach miasta, aby zlokalizowane na nich zakłady nie kolidowały z zabudową miejską i funkcjami turystycznymi, a jednocześnie miały możliwość swobodnego rozwoju jest na to niezbitym dowodem. Zakładano również podjęcie działań zmierzających do zmiany lokalizacji zakładów przemysłowych położonych w centrum miasta, które ograniczają rozwój funkcji mieszkaniowo-usługowych oraz turystycznych. Łąwa stanowi jednostkę o znaczeniu wojewódzkim i krajowym. Ważnym aspektem, którego nie można pominąć jest fakt, że położenie Ławy jest znaczące w wojewódzkiej sieci kolejowej, jak również miasto stanowi węzeł połączeń kolejowych o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, co stwarza korzystne warunki dla transportu kolejowego zarówno o funkcji pasażerskiej, jak i towarowej. Dodatkowo w celu rozwiązania problemów związanych z gospodarką odpadami, planowane jest stworzenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w ramach Związku Gmin Regionu Ostródzko – Ławskiego Czyste Środowisko, który miałby być zlokalizowany w miejscowości Rudno k. Ostródy. Należy również stwierdzić, że Łąwa dysponuje dobrym stanem infrastruktury technicznej w zakresie wodno-kanalizacyjnym oraz oczyszczenia ścieków. Infrastruktura ta może być również istotnym czynnikiem

rozwoju miasta, gdyż jest przygotowana na obsługę miasta 50-tysięcznego, z całym zapleczem usługowo-przemysłowym.

Dostrzeżono tutaj również potencjalne problemy o charakterze przestrzenno ekologicznym t.j.:

- Niewykorzystany potencjał przyrodniczy;
- Ograniczenia inwestycyjne ze względu na obszary chronione;
- Nieodpowiednie rozwiązania komunikacyjne w centrum miasta;
- Utrudniony dostęp dla osób niepełnosprawnych do większości obiektów – bariery architektoniczne;
- Zły stan placówek edukacyjnych.

W sferze gospodarczej zaobserwowano m.in.:

- Brak powiązania pomiędzy instytucjami publicznymi w zakresie szybkiej obsługi inwestycji;
- Niski poziom wydatków na inwestycje;
- Nieodpowiednio rozwinięta sieć usług około-turystycznych;
- Brak lotniska regionalnego;
- Niski poziom osób z wyższym wykształceniem.
- Wysoki poziom bezrobocia, mimo pewnej poprawy w ostatnich latach.

W sferze gospodarczej zaobserwowano m.in.:

- Utrwalone bezrobocie;
- Brak rozwiązań systemowych w zakresie opieki paliatywnej;
- Brak rozwiązań strategicznych związanej z mniejszościami narodowymi;
- Rosnące wydatki na pomoc społeczną.

W sferze mieszkaniowej zaobserwowano m.in.:

- Tzw. „blokowiska” cechuje nie tylko niski standard, małe powierzchnie, ale również monotonna architektura i zaniedbane otoczenie;
- Zły układ komunikacyjny, a także brak jakichkolwiek elementów infrastruktury oraz pomieszczeń stwarzających możliwości organizacji życia kulturalnego, rekreacyjnego lub sportowego;

Dla pewnych aspektów życia społeczno-gospodarczego miasta dokonano porównania z danymi niektórych miast regionu i kraju o podobnej charakterystyce.

W analizie SWOT STREFY SPOŁECZNEJ wśród **mocnych** stron wymieniono m.in.:

- Tendencje i ambicje młodych ludzi do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- Współpraca Jednostek Budżetowych z Wojewódzkim Urzędem Pracy w programach wspierających pozyskanie pracy;
- Aktywność grup kulturalnych;
- Niski procent społeczności zagrożonej wykluczeniem społecznym;
- Dobra sytuacja mieszkaniowa znacznej części mieszkańców..

Natomiast do **słabych** stron STREFY SPOŁECZNEJ zaliczono m.in.:

- Zły stan techniczny i słaby poziom wyposażenia placówek edukacyjnych i społecznych;
- Brak zorganizowanego czasu wolnego młodzieży poza okresem letnim;
- Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych;
- Silna identyfikacja osób długotrwale bezrobotnych z „rolą” bezrobotnych;
- Brak realizacji polityki związanej z mniejszościami narodowymi i etnicznymi;
- Brak mieszkań socjalnych;
- Brak odpowiednio wyposażonych ośrodków pro-społecznych;
- Brak odpowiedniego wykształcenia wśród pracowników organizacji społecznych;
- Brak tematycznych warsztatów terapii zajęciowych;
- Tradycyjny zakres wykształcenia – kierunki i specjalności w szkolnictwie nie odpowiadają zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy;
- Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
- Starzenie się społeczeństwa miasta (zwiększający się procent osób w wieku poprodukcyjnym).

W analizie SWOT STREFY GOSPODARCZEJ wśród **mocnych** stron wymieniono m.in.:

- Korzystne położenie komunikacyjne (drogowe i kolejowe);
- Korzystna lokalizacja pomiędzy dwoma największymi ośrodkami miejskimi w regionie (Olsztyn i Elbląg);
- Wysoki poziom inwestycji w budownictwo komercyjne;
- Inwestycje w sektorze turystycznym, związane z pozyskiwaniem środków unijnych;
- Wysoka atrakcyjność turystyczna miasta i jego otoczenia;
- Centrum administracji – stolica powiatu;
- Występowanie instytucji otoczenia biznesu;
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla całego miasta.

Natomiast do **słabych** stron STREFY GOSPODARCZEJ zaliczono m.in.:

- Nierównomierne tempo inwestycji w sektorze prywatnym;
- Opóźnienie przedsiębiorców w dostosowaniu do unijnych standardów;
- Niski procent zainwestowania w działalność na terenie miasta przez inwestorów zewnętrznych;
- Niedostateczny transfer nowych technologii w regionalnym biznesie;
- Niedostateczne doradztwo gospodarcze;
- Niskie środki dla organizacji pozarządowych (z strefy biznesowej) na dofinansowanie realizowanych zadań;
- Niski stopień współpracy jednostek budżetowych z sektorem biznesowym – brak zintegrowanego programu promocji gospodarczej miasta;
- Brak lotniska regionalnego;
- Brak terenów pod inwestycję będących własnością Gminy.

W analizie SWOT STREFY PRZESTRZENNEJ wśród **mocnych** stron wymieniono m.in.:

- Dogodne położenie geograficzne na terenach o dużej atrakcyjności turystycznej;
- Środowisko przyrodnicze korzystne dla prowadzenia polityki zrównoważonego rozwoju;
- Dobrze rozwinięty układ sieci drogowej;
- Wysoki poziom pozyskanych funduszy unijnych;
- Rozpoczęty proces porządkowania przestrzeni publicznej;
- Uporządkowana polityka przestrzenna miasta.

Natomiast do **słabych** stron STREFY PRZESTRZENNEJ zaliczono m.in.:

- Niewykorzystane możliwości transportu kolejowego;
- Kolizja ruchu kolejowego z głównymi ulicami miasta;
- Niski stopień oddzielenia ruchu kołowego od rowerowego;
- Niekorzystny układ komunikacyjny w centrum miasta;
- Brak obwodnicy miasta w kierunku wschód-zachód;
- Zły stan techniczny istniejącej zabudowy, szczególnie o funkcji mieszkalnej;
- Zły stan zagospodarowania terenów „wewnątrz” osiedli mieszkaniowych;
- Brak wolnych terenów pod inwestycję.

Od rozdziału 3 zaczyna się właściwa część dokumentu. Zawarto tutaj założenia Programu Rewitalizacji. Wyznaczono tutaj 3 obszary priorytetowe, koncentracji działań rewitalizacyjnych:

OBSZAR 1

Obszar 1 stanowi ściśle centrum Miasta Łąwa, swoisty kręgosłup rozwoju usług w mieście, o najwyższym stopniu ochrony konserwatorskiej. Naturalną granicą tego obszaru rewitalizacji są zbiorniki wodne i linia kolejowa.

Obszar spełnia następujące kryteria przyjęte do delimitacji obszarów problemowych, niezbędnych do procesu rewitalizacji:

- zły stan techniczny istniejącej zabudowy;
- konieczność poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej;
- poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczeństwa;
- szczególnie zniszczone otoczenie, niedostateczne lub nieekonomiczne wykorzystanie przestrzeni;
- duża ilość obiektów o wartościach kulturowych lub położenie w obszarze
- wpis do rejestru zabytków lub objęcie ochroną konserwatorską.

OBSZAR 2

Obszar 2 stanowi zaplecze mieszkaniowe Miasta Łąwa. W tym obszarze znajdują się w większości zabudowania z wielkiej płyty, które wymagają natychmiastowego remontu.

Obszar spełnia następujące kryteria przyjęte do delimitacji obszarów problemowych, niezbędnych dla procesu rewitalizacji:

- zły stan techniczny istniejącej zabudowy;

- konieczność poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej;
- szczególnie zniszczone otoczenie, niedostateczne lub nieekonomiczne wykorzystanie przestrzeni;
- poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczeństwa;
- niski poziom aktywności gospodarczej.

OBSZAR 3

Obszar 3 stanowi typowy przykład osiedla mieszkaniowego do rewitalizacji. Obszar typowych obiektów z wielkiej płyty, bez znaczących usług, obszarów zagospodarowanych mogących pozytywnie wpływać na życie mieszkańców. Obszar spełnia następujące kryteria przyjęte do delimitacji obszarów problemowych, niezbędnych dla procesu rewitalizacji:

- zły stan techniczny istniejącej zabudowy;
- konieczność poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej;
- szczególnie zniszczone otoczenie, niedostateczne lub nieekonomiczne wykorzystanie przestrzeni;
- niski poziom aktywności gospodarczej.

Program rewitalizacji ma charakter strategiczny dla Miasta Łąwa. Jego realizacja przyczyni się do rozwoju miasta i pomoże w rozwiązaniu wielu kluczowych dla miasta problemów.

Jeśli chodzi o spodziewane efekty działań w powyższych obszarach nie określono wyraźnie wielkości wskaźników. Będzie to ustalane co rok w ramach trybu wyboru projektów i uzależnia się to od skali środków budżetowych przeznaczonych na realizację LPR. Zamieszczono tabelę ze wskaźnikami produktu i rezultatu dla w/w obszarów wsparcia. Wskaźniki wyraźnie wskazują ukierunkowanie na uzyskanie efektów głównie w sferze społeczno-gospodarczej.

Rozdział 4 określa plan działań rewitalizacyjnych na terenie miasta Łąwa. W ramach tego planu przewidziano do wykonania zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym), gospodarczym, jak również działania o charakterze społecznym.

Rozdział 5 określa źródła finansowania Programu.

- środki własne budżetu Miasta
- środki wspólnot mieszkaniowych budynków objętych programem rewitalizacji
- środki Spółdzielni Mieszkaniowych w Ławie
- środki z budżetu państwa
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej
- partnerstwo publiczno-prywatne
- kredyty, poręczenia

Dokładnie scharakteryzowano strukturę finansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2007-2013 (RPO). Ogółem, Lokalny Program Rewitalizacji zakłada wykorzystanie środków na sumę ok. 1,13 mld zł.

Rozdział 6 prezentuje system wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Scharakteryzowano zasady, na jakich miasto Łąwa będzie wspierać projekty wytypowane w ramach konkursów. Zadania przewidziane do realizacji w okresie 2008-2015 będą koordynowane i zarządzane przez Burmistrza Miasta Łąwa i jego Urząd. W ramach procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Burmistrz Miasta Łąwa powoła zarządzeniem zespół ds. rewitalizacji, który będzie odpowiadał bezpośrednio za zarządzanie programem i jego ciągłą aktualizację.

Rozdział 7 zawiera krótki opis funkcjonowania systemu monitoringu. Cała ocena realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie przebiegać w zakresie rzeczowym i finansowym.

Do monitorowania oceny realizacji Programu i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami Programu oraz osiągnięte wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania. Na system okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji składają się:

- Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji;
- Partnerzy:
 - partnerzy indywidualni i radni jako reprezentanci ogółu mieszkańców miasta,
 - mieszkańcy miasta,
 - przedsiębiorcy,
 - bankowcy,
 - organizacje pozarządowe,
 - partnerzy instytucjonalni,
 - inni partnerzy.

Rozdział 8 zawiera definicje przydatne potencjalnym beneficjentom w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych

2.1.2. Modyfikacja Dokumentu

Przedstawione zmiany, polegają na uwzględnieniu w projekcie dokumentu dodatkowych, niżej wymienionych zadań:

- 1. Utworzenie Muzeum Regionalnego w Łąwie (budowa nowego obiektu).**
- 2. Rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno -Wychowawczych w Łąwie** - obejmująca między innymi zakres następujących prac: budowa i przebudowa odcinków kanalizacji deszczowej, budowa parkingów, budowa ciągów pieszych, wycinka drzew kolidujących z inwestycją i zagospodarowanie zieleni, montaż separatorów koalescencyjnych, wykonanie opaski wokół sali sportowej, budowa drogi pożarowej oraz inne działania inwestycyjne o podobnym charakterze,

WSZYSTKIE ZMIANY ZNAJDUJĄ SIĘ W OBSZARZE 1, WYZNACZONYM W PIERWOTNEJ WERSJI „LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA ŁĄWA”.

OBSZAR 1

Obszar 1 stanowi ściśle centrum Miasta Łąwa, swoisty kręgosłup rozwoju usług w mieście, o najwyższym stopniu ochrony konserwatorskiej. Naturalną granicą tego obszaru rewitalizacji są zbiorniki wodne i linia kolejowa.

Obszar spełnia następujące kryteria przyjęte do delimitacji obszarów problemowych, niezbędnych do procesu rewitalizacji:

- zły stan techniczny istniejącej zabudowy;
- konieczność poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej;
- poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczeństwa;
- szczególnie zniszczone otoczenie, niedostateczne lub nieekonomiczne wykorzystanie przestrzeni;
- duża ilość obiektów o wartościach kulturowych lub położenie w obszarze
- wpis do rejestru zabytków lub objęcie ochroną konserwatorską.

Poniżej przedstawiono szczegółowy plan działań wynikających z modernizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa”

- 1. Utworzenie Muzeum Regionalnego w Łąwie (budowa nowego obiektu).**

Informacje wstępne

Muzeum Regionalne w Łąwie będzie zlokalizowane w strefie najstarszego zachowanego fragmentu struktury urbanistycznej miasta, w sąsiedztwie gotyckiego kościoła p .w. Przemienienia Pańskiego, u zbiegu południowej i wschodniej linii dawnych murów miejskich.

Przestrzeń muzealna składać się będzie z dwóch budynków i ekspozycji zewnętrznej. Perspektywicznie planowane jest także wykorzystanie do celów ekspozycyjnych wnętrza wieży kościelnej.

Realizacja projektu muzealnego powinna być etapowana. Jako priorytetowy etap I należy przyjąć budowę budynku-siedziby **(A)**. Zadaniem etapu II powinna być naprawa muru miejskiego i realizacja nowej bryły „starej plebanii” **(C)** wraz z budową ganku komunikacyjnego **(B)**. Etapem III należałoby objąć stworzenie ekspozycji zewnętrznej i wprowadzenie funkcji muzealnych do wieży kościoła gotyckiego.

Zadaniem, które nie należy do projektu muzealnego, ale stanowi istotny element procesu uporządkowania struktur przestrzennych wzdłuż południowej linii muru miejskiego, będzie budowa garaży między budynkiem-siedzibą muzeum a „starą plebanią”, pod gankiem komunikacyjnym. Garaże zostaną wzniesione na koszt parafii p. w. Przemienienia Pańskiego i na jej użytek.

Zadanie to należy ująć jako uzupełnienie do projektu muzealnego, ponieważ teren przeznaczony na budowę garaży znajduje się wewnątrz potencjalnej przestrzeni muzealnej i bryły garaży muszą harmonizować z realizacjami obiektów muzealnych na terenie przykościelnym, czyli ze „starą plebanią” i gankiem komunikacyjnym.

Obecny stan przedsięwzięcia i proponowane rozwiązania

- 1) W dniu 16 marca 2009 r. pomiędzy Gminą Miejską Łąwa a Zgromadzeniem Ojców Oblatów i Parafią p.w. Przemienienia Pańskiego w Ławie podpisane zostało porozumienie dotyczące warunków użytkowania terenu kościelnego do celów tworzenia muzeum. Porozumienie to zakładało między innymi wykorzystanie terenu przyległego do południowej elewacji kościoła jako przestrzeni do stworzenia muzealnej ekspozycji zewnętrznej (etap III).
- 2) Obecny proboszcz parafii, ksiądz Wiesław Nowotnik wszczął starania o nadanie kościołowi statusu Sanktuarium Maryjnego, w związku z czym teren na południe od świątyni ma przyjąć charakter wirydarza kontemplacyjnego i nie może być wykorzystany do celów muzealnych. Stanowi to istotne odstępstwo od warunków porozumienia.
- 3) Porozumienie z 16 marca 2009 r. nie określa ściśle, na czyj koszt i z czyjej inicjatywy opracowany zostanie projekt budowlany muzeum. Według punktu 7. w § 2 : „Do realizacji przedsięwzięcia muzealnego zostanie opracowany całościowy – jeden wspólny – projekt budowlany, obejmujący zadania realizacyjne etapów I-III.”

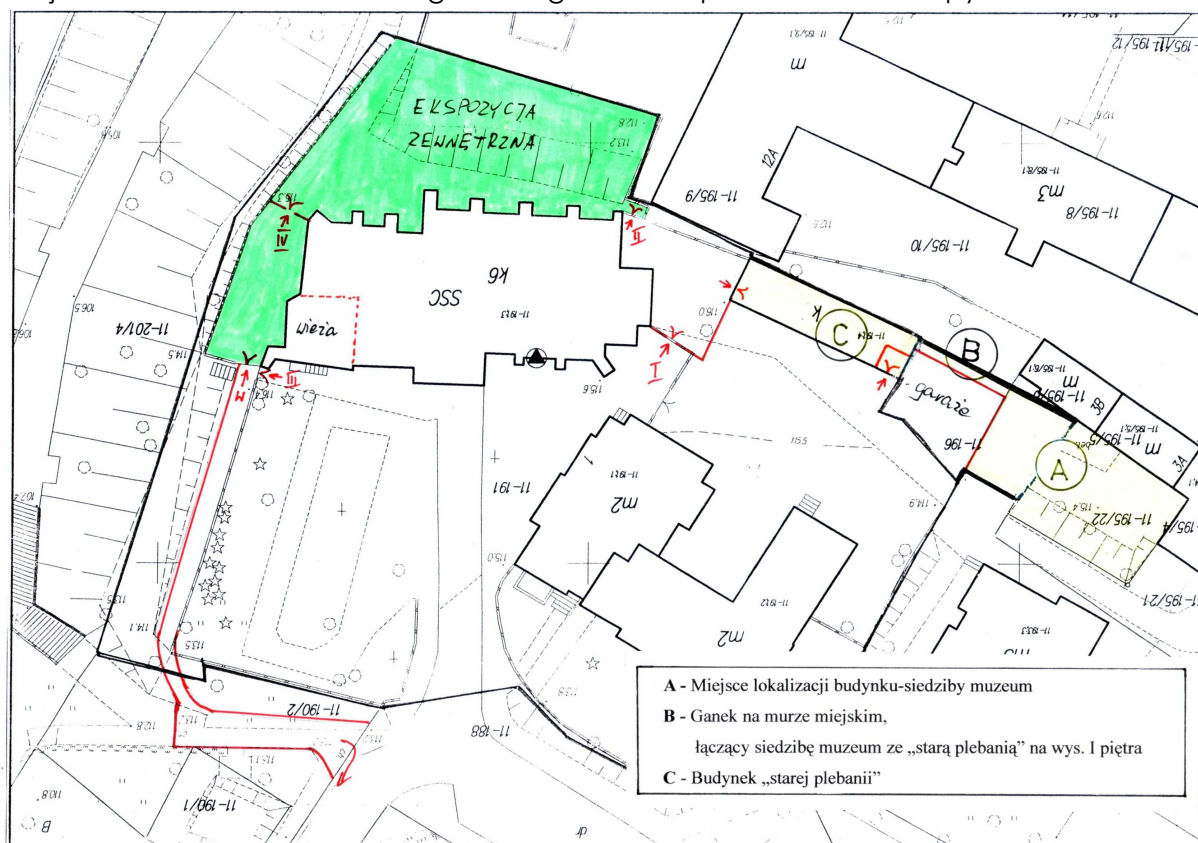
Obecnie przygotowywana dokumentacja przetargowa powinna objąć:

- a) dokumentację architektoniczno-budowlaną budynku-siedziby muzeum,
- b) projekt remontu konserwatorskiego zabytkowego odcinka murów obronnych w granicach fragmentu działki 11-196, pozyskanego do zasobu miejskiego od parafii p.w. Przemienienia Pańskiego, wraz z projektem ganku/korytarza, mającego w przyszłości połączyć budynek-siedzibę muzeum ze „starą plebanią”,

- c) projekt rozwiązań komunikacyjnych związanych z budynkiem-siedzibą muzeum (ciągi piesze, jezdnie, parking na terenie Technikum Mechanicznego). Zapisy porozumienia ze stroną kościelną zakładają kontynuację projektu muzealnego po zakończeniu etapu I po uzyskaniu akceptacji Rady Miejskiej (§ 2 pkt 2), skoncentrowanie zatem działań miejskich na budynku-siedzibie nie stanowi odstępstwa od zapisów porozumienia.)

Rysunek 1

Miejsce Utworzenia Muzeum Regionalnego Łąwie z podziałem na etapy

Źródło: Urząd Miasta Łąwa

Obiekty przestrzeni muzealnej:

Budynek-siedziba (A)

Według wstępnej koncepcji siedziba muzeum zostanie zbudowana na działkach 11-195/22 i 11-196, bezpośrednio w sąsiedztwie posesji przy ul. Mierostawskiego 3, w przypuszczalnej strefie jednej z nieistniejących już baszt łupinowych, w linii murów miejskich Łąwy.

Sugeruje się, aby budynek muzealny bryłą i elewacją nawiązywał do istniejących bądź znanych z ikonografii obiektów XVIII-wiecznych z wysokim poddaszem, przekrytym dachem mansardowym.

Ogólna charakterystyka planowanego obiektu:

1. Zakładana ilość kondygnacji: 2,5 (parter, piętro, wysokie użytkowe poddasze doświetlone od strony pół panoramiczną lukarną), budynek podpiwniczony.
2. Piwnica: magazyn sprzętu ekspozycyjnego (gabloty, stelaże, etc), magazyn muzealiów nieekspozycyjnych.
3. Parter: I wystawa stała (poświęcona regionowi), zaplecze gospodarcze, toalety.
4. Piętro: II wystawa stała (poświęcona miastu), sala wystaw czasowych.
5. Poddasze: sala edukacyjno-konferencyjna, biura, archiwum, magazyn zbiorów specjalnych.

Tzw. „stara plebania” (C)

Budynek „starej plebanii” położony jest na terenie należącym do parafii p. w. Przemienienia Pańskiego i stanowi własność Zgromadzenia Ojców Oblatów.

Dzisiejsza bryła „starej plebanii” to budynek 1,5-kondygnacyjny, wzniesiony w konstrukcji ryglowej, tynkowany, posadowiony ścianą południową na reliktach średniowiecznego muru miejskiego, przekryty dachem dwuspadowym. Wymiary w narysie wynoszą 22m x 5,5m.

Po przeprowadzonych badaniach archeologicznych i architektonicznych, według założonej koncepcji kształtowania przestrzeni tworzonego muzeum, wskazane będzie przebudowanie „starej plebanii” na narysie z 1877 r., w klasycznej konstrukcji ryglowej.

W podobnej konstrukcji ryglowej powinna być zrealizowana bryła budynku garażowego dla potrzeb Zgromadzenia Ojców Oblatów.

Ogólna charakterystyka planowanego obiektu:

1. Zakładana ilość kondygnacji: 1,5 (parter, wysokie użytkowe poddasze doświetlone od strony pół panoramiczną lukarną).
2. Parter: wystawa stała (np. różnorodność wyznaniowa Ławy i okolic).
3. Poddasze: wystawa stała (np. tradycyjne rzemiosła mieszkańców regionu, różnorodność krajobrazowa).

Ganek komunikacyjny (B)

Istnieje funkcjonalna potrzeba skomunikowania obu budynków. Najlepszym rozwiązaniem będzie wykorzystanie do tego celu reliktyw muru miejskiego. Mur należy poddać remontowi konserwatorskiemu, uwzględniającemu budowę na jego koronie krużganek, łączącego obie budowle na wysokości II kondygnacji (I piętro budynku-siedziby i poddasze „starej plebanii”).

Krużganek powinien posiadać formę nawiązującą do klasycznych ciągów komunikacyjnych na murach obronnych: hurdycki lub chodnika obronnego. Może to być realizacja historyzująca, w postaci konstrukcji drewnianej opartej na kroksztynach, przekrytej dwuspadowym dachem krytym dachówką ceramiczną; może to być również realizacja stylizująca, wykonana w stali i szkłe, jako zamknięty przeszklony korytarz.

(W trakcie konsultacji koncepcji z Prof. Janem Tajchmanem z Instytutu Konserwatorstwa i Zabytkoznawstwa UMK w Toruniu pojawiła się koncepcja skomunikowania obu obiektów muzealnych na poziomie parteru, w formie korytarza między murem miejskim a tylną ścianą garaży – rozwiązanie prostsze i mniej kosztowne).

Ekspozycja zewnętrzna – zagospodarowanie i zabezpieczenie przestrzeni

Ekspozycja zewnętrzna zlokalizowana zostanie na terenie przylegającym bezpośrednio do bryły gotyckiego kościoła od strony południowej. Będą tu eksponowane muzealia o większych gabarytach, wykonane z kamienia (chrzcielnice, kamienie graniczne, elementy architektoniczne, tablice nagrobne, etc) i metalu (elementy ogrodzeń, bram, zniszczone krzyże nagrobne, etc). Lapidarium ma służyć ochronie pozostałości lokalnego dziedzictwa kulturowego, które zostały wyrwane z kontekstu pierwotnego usytuowania poprzez zniszczenia od 1945 r. do dnia dzisiejszego.

Na terenie ekspozycji zewnętrznej możliwe będzie ponadto zaaranżowanie niewielkiej dioramy (jednej lub kilku, ewentualnie w formie zmiennych ekspozycji sezonowych), nawiązującej do dawnych zajęć codziennych lub ważnych wydarzeń w życiu społeczności lokalnych.

Najważniejsze elementy zabezpieczenia i urządzenia terenu ekspozycji zewnętrznej (zob. zał. 1):

1. Zabezpieczenie skarpy na krawędzi stoku fosy:
 - A. Ukośna stalowa palisada;
 - B. Żywopłot między palisadą a murem otaczającym teren przykościelny;
2. Dostęp komunikacyjny:
 - A. Dojazd: od strony skarpy:
 - konieczne udrożnienie i skomunikowanie wjazdu z ul. Kościelną (propozycja: uniwersalny ciąg pieszo-jezdny, z mechaniczną blokadą wjazdu);
 - utwardzenie wjazdu, położenie nawierzchni jezdnej;
 - ewentualna likwidacja schodów na skarpie przed wjazdem.
 - B. Wejście I:
 - przebicie muru i montaż litej drewnianej bramy, założenie ostróg na zwieńczeniu muru.
 - C. Wejście II (furta):
 - wzmocnienie muru, założenie żelaznej bramy ażurowej z zamkiem patentowym, ewentualnie zamkiem kutym kowalskim.
 - D. Wejście III (skomunikowanie piesze z wjazdem, umożliwiające dostęp do wieży kościelnej od strony wjazdu):
 - wzmocnienie odcinkowe muru, założenie żelaznej bramy ażurowej, zwieńczonej ostrogami, zamykanej na kłódkę.

E. Wejście IV (oddzielające teren właściwej ekspozycji zewnętrznej od strefy buforu komunikacyjnego między wjazdem a wejściem IV):

- pobudowanie muru z bramą ażurową identyczną lub podobną do bramy wejścia II (furta) lub zamontowanie płotu kutego kowalskiego z bramą zamykaną na zamek.

Uwaga: strefa buforowa stanowi dodatkowe zabezpieczenie ekspozycji zewnętrznej, może jednak pełnić również funkcję ekspozycyjną, wzorem lapidariów na zamku w Malborku.

3. Przestrzeń ekspozycji zewnętrznej (teren przylegający od strony pld. do bryły kościoła):

A. Przygotowanie terenu:

- splantowanie i wypoziomowanie terenu z uwzględnieniem jego tarasowatego ukształtowania;
- założenie drenażu, połączenie go z siecią kanalizacyjną;
- wydzielenie stref ekspozycyjnych i wytyczenie ścieżek komunikacyjnych (ścieżki utwardzone białym żwirem z odwodnieniem drenażowym);
- uwaga: uwzględnić tzw. drogę ewakuacyjną;
- remont muru otaczającego przestrzeń ekspozycyjną, założenie ostróg na koronie muru;
- instalacja monitoringu (kamery przemysłowe) i alarmu zintegrowanego z instalacją budynku muzealnego;
- instalacja oświetlenia ekspozycyjnego i wspomagającego monitoring.

Wykorzystanie wieży kościelnej do celów muzealnych

Wieża kościelna, włączona w system murów miejskich, pełniła po części funkcję obronną, stanowi zatem najbardziej naturalne spoiwo przestrzeni kościelnej z przestrzenią świecką. Podesty klatki schodowej można wykorzystać do celów ekspozycji stałej (np. systemy obronne miast zakonnych w średniowieczu), zaś szczyt wieży może być atrakcyjnym miejscem widokowym, umożliwiającym przyjrzenie się najbliższej okolicy.

Włączenie wieży kościelnej do projektu muzealnego ze względów logistycznych należy połączyć z zagospodarowaniem terenu ekspozycji zewnętrznej.

2. Rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno -Wychowawczych w Łąwie

Rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych znajduje się w I obszarze priorytetowym koncentracji działań rewitalizacyjnych w Łąwie.

Teren inwestycji objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Łąwie to placówka o bardzo bogatej tradycji. Tereny szkoły leżą w strefie ochrony konserwatorskiej. Zostały one

wpisane wraz z sąsiadującymi terenami do rejestru zabytków pod nr rejestru A-A 125 jako dobro kultury: ślady pierwotnego osadnictwa (nawarstwienia kulturowe) starego miasta Łąwy. Projekt należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Olsztynie.

Prace projektowe należy wykonać w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji.

Przygotowana dokumentacja projektowa powinna być kompletna z punktu widzenia celu, któremu ma służyć oraz spełnić obowiązujące przepisy Prawa Budowlanego, przepisy techniczno-budowlane, przepisy powiązane i normy.

Rysunek 2

Miejsca Rewitalizacji i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno -Wychowawczych w Łąwie

Źródło: Urząd Miasta Łąwa

Zakres prac:

- budowa wewnętrznej drogi pożarowej (obsługującej obszar rewitalizowany)
- budowa miejsc parkingowych (wielofunkcyjny plac publiczny),
- budowa ciągów pieszych
- renowacja i budowa dojścia do warsztatów szkolnych
- budowa wejścia na teren szkoły z Bulwaru Jana Pawła II (schody)
- odbudowa murków ograniczających skarpy, renowacja muru ceglanoego
- opaska wokół sali sportowej
- elementy małej architektury

- wycinka drzew kolidujących z inwestycją i zagospodarowanie zieleni
- odwodnienie parkingu z podłączeniem do istniejącej na terenie szkoły kanalizacji deszczowej,
- przebudowa i budowa odcinków kanalizacji deszczowej,
- odcięcie nie funkcjonującego, ze względu na brak przepływu do wylotu, odcinka kanalizacji deszczowej,
- budowa oświetlenia wewnętrznej drogi i parkingu
- montaż dwóch separatorów koalescencyjnych.

Ogólne właściwości funkcjonalno – użytkowe

Inwestycja obejmująca teren szkoły służyć będzie użyteczności publicznej.

Wielofunkcyjny plac publiczny ma zapewnić pełnienie funkcji miejsc postojowych dla samochodów osobowych oraz dla autobusów. W/w miejsca służyć będą osobom uczącym się w ZS im. Konstytucji 3 Maja, zamieszkującym internat szkolny, osobom korzystającym z usług ośrodka zdrowia sąsiadującego z ZS oraz turystom odwiedzającym tereny pojezierza ławskiego a w przyszłości odwiedzającym ławskie muzeum.

Ciągi piesze, dojście na teren szkoły z Bulwaru Jana Pawła II (schody) oraz dojście do warsztatów szkolnych mają ułatwić komunikację osobom uczącym się i przebywającym na terenie ZS.

Odwodnienie, oświetlenie, odbudowa murków ograniczających skarpy, opaska wokół istniejącej hali sportowej, renowacja muru ceglanego, elementy drobnych form architektonicznych, zagospodarowanie zieleni pełnić będą funkcję ochronną, estetyczną, wypoczynkową i rekreacyjną.

Opis roślinności

W związku z planowaną inwestycją a także złym stanem niektórych krzewów powstaje konieczność usunięcia pewnej ich części.

Łącznie ilość egzemplarzy do usunięcia wynosi:

- drzewa – 8 szt.
- krzewy – 76 szt.
- żywopłoty – 150 m²

Konieczne jest również ponowne wyrównanie powierzchni skarp i przygotowanie ich pod nasadzenia lub obsiew, obejmujące zdjęcie istniejącej darni, wyprofilowanie powierzchni i rozłożenie warstwy gleby urodzajnej.

W celu utworzenia stref buforowych pomiędzy budynkami szkolnymi i miejscami pobytu uczniów a nawierzchniami przeznaczonymi dla pojazdów, jak również w celu podniesienia wartości estetycznej otoczenia oraz stworzenia przestrzeni sprzyjającej rekreacji oraz pracy umysłowej zaproponowano nasadzenia obejmujące kompozycje ozdobnych i zimozielonych krzewów oraz bylin, uzupełnione o nasadzenia drzew dobranych zgodnie z panującymi warunkami. **Przewiduje się nasadzenia roślin do dołów zaprawionych żyzną ziemią.**

Do umocnienia skarp zaproponowano nasadzenia okrywowe z gatunków do tego przeznaczonych, z zachowaniem gęstości sadzenia właściwej dla danego gatunku, przyjętej średnio 2 szt/m². Skarpy ponadto należy zabezpieczyć siatką a powierzchnię pod krzewami ściółkować włókniną. Uzupełnieniem roślinności są rośliny przeznaczone do uprawy pojemnikowej oraz powierzchnie trawników.

- łączna powierzchnia trawników – 2 341,5 m²
- Powierzchnia skarp pod nasadzenia okrywowe – 877 m²
- łączna ilość krzewów na skarpy – 1 769 szt.
- łączna ilość krzewów do kompozycji – 371 szt.
- łączna ilość bylin – 105 szt.
- łączna ilość drzew liściastych – 12 szt.

Opis drobnych form architektonicznych

Elementy małej architektury obejmują ławki, stoły, kosze na śmieci, altanę wypoczynkową oraz pojemniki na rośliny. Wszystkie elementy powinny ze sobą harmonizować pod względem stylu oraz powinny charakteryzować się wytrzymałością dostosowaną do intensywnego użytkowania przez dużą liczbę osób.

Przyłącza instalacji Kanalizacji Deszczowej

Wody opadowe z terenu szkoły odprowadzane są istniejącą kanalizacją deszczową kolektorami do jeziora Mały Jeziorak. Zaprojektowano odwodnienie placu poprzez wpust uliczny, przykanaliki, kolektory i studnię.

Na wylotach kolektorów do jeziora zostaną zamontowane separatory (lokalizacja na projekcie zagospodarowania).

Przyłącza zasilania energetycznego oświetlenia.

Należy ustawić lampy oświetleniowe na parkingu sztuk 2 oraz wzdłuż istniejącego ciągu pieszego przy drodze pożarowej sztuk 8. Zastosować słupy oświetleniowe o masie do 100 kg - słup "ROSA S-40W/B", oraz oprawy oświetlenia zewnętrznego na słupie - oprawy typ OP S-70W.

Wymogi przedmiotowej inwestycji:

• Przygotowanie terenu

Teren inwestycji zarówno w trakcie budowy jak i po zakończeniu wymaga:

- *Wycinki krzewów i drzew*
Wycinka drzew wymaga uzyskanie decyzji o zgodę na wycinkę drzew. Organem właściwym do wydania w/w decyzji jest Starosta Ławski
- *Uzyskanie warunków technicznych podłączenia poszczególnych sieci.*
Przed przystąpieniem do prac zdjąć warstwę humusu, sprzymować i użyć do późniejszego urządzenia zieleni.
- Odpady z budowy muszą zostać wywiezione na wysypisko śmieci wskazane przez inwestora.

- Na okres wykonywania robót budowlanych wykonawca zapewni na obiekcie techniczne zaplecze budowy.

- **Konstrukcja**

Na projektowanym terenie występują grunty piaszczyste zaliczane do gruntów małowysadzinowych. Do głębokości 2 m nie stwierdzono występowania wody gruntowej. Na podstawie wykonanych przekopów próbnych i badań makroskopowych grunty zaliczono do grupy nośności podłoża - G2 (piaski pylaste, piaski gliniaste, gliny piaszczyste).

Nawierzchnię wielofunkcyjnego placu publicznego, chodników, dojścia do warsztatów szkolnych i opaski wokół sali należy wykonać z kostki betonowej na podsypce piaszkowej, z obramowaniem odpowiednio krawężnikiem i obrzeżem.

Obecnie istniejące podłoże przeznaczone pod chodnik i opaskę występuje jako gruntowe. Połączenie chodnika z istniejącym ciągiem zostanie wykonane bez obrzeży w sposób płynny.

- **Instalacje**

Wykonawca robót ma obowiązek poinformowania właścicieli i zarządców sieci o przystąpieniu do wykonywania robót.

- **Wykończenie obiektu**

Nawierzchnia z kostki po zagęszczeniu mechanicznym za pomocą zagęszczarek płytowych z osłoną gumową zostanie zamiatowana za pomocą suchego piasku tak, aby piasek dokładnie wypełnił szczeliny pomiędzy poszczególnymi kostkami. W przypadku stwierdzenia niewypełnionych szczelin zostaną one uzupełnione suchym piaskiem.

Naruszony teren zieleńców zostanie przekopać, zanieczyszczenia zostaną usunięte, a następnie pokryte warstwą humusu gr. 5 cm i obsiane mieszankami traw niskich, odpornymi na czynniki występujące w pasie drogowym.

2.2. Główne cele

Modernizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji jest dokumentem operacyjnym realizującym dodatkowe zamierzenia Strategii Rozwoju Miasta Łąwa do 2015 roku. Nie artykułuje się w nim więc głównego celu – misji, którą to wyznaczono w/w Strategii: W strategii rozwoju kultury zawarte są trzy główne obszary, dla których określone zostały cele szczegółowe:

- Prawidłowe warunki ochrony dziedzictwa regionalnego,
- Wzrost konkurencyjności gospodarki i wzrost aktywności społecznej.
- Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu,

Projekty odzwierciedlają również ustalenia zawarte z dokumentach planistycznych Miasta Łąwa:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Łąwa;
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie Miasta Łąwa.

Modernizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa stanowi również rozbudowanie i poszerzenie zintegrowanego projektu rozwoju lokalnego p.t. Program Rozwoju Turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Łąwskiego w ramach projektów związanych z Miastem Łąwa.

Wg założeń Autorów Strategii głównymi narzędziami wykonania tej misji będą określone programy operacyjne: Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2013, *Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Łąwa*, programem ochrony środowiska itd.

W pierwotnej wersji Programu główne zamierzenia podzielono na tzw. Plany działań. Całą strukturę tych planów zamieszczono w rozdziale 4 – jednej z kluczowych części Programu. Plan działań w latach 2007-2011 został podzielony na trzy typy: Plan działań przestrzennych (techniczno-materialnych), Plan działań gospodarczych oraz Plan działań społecznych w podziale na wymienione wcześniej obszary wsparcia oraz projekty inwestycyjne i społeczne.

Plan działań w latach 2012-2015 również został podzielony na trzy typy i jest kontynuacją działań z poprzednich lat.

Przedstawiony został również Plan finansowy realizacji rewitalizacji z wyszczególnieniem źródeł finansowania zadań objętych lokalnym programem.

W modernizacji Programu, identyfikacja obszarów problemowych na terenie Miasta, wyznacza cel ogólny, odnoszący się do wszystkich trzech działań realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Miasta. Działania przestrzenne, Gospodarcze i Społeczne.

Do największych projektów kluczowych należy projekt – Rewitalizacja Starego Miasta w Łąwie. Jest najbardziej kompleksowym projektem Lokalnego Programu Rewitalizacji związanym z kulturą i ochroną dziedzictwa kulturowego, ponieważ dotyczy rewitalizacji przestrzeni, infrastruktury oraz obiektów zabytkowych znajdujących się w rejonie Starego Miasta.

Zatem *Modernizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa jest jedynie doprecyzowaniem wcześniej ustalonych planów.*

2.3. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi

Zapisy programu są zgodne z założeniami i celami dokumentów strategicznych na poziomie krajowym, wojewódzkim oraz miejscowym. Poniżej zostały przedstawione główne dokumenty strategiczne oraz wskazano, jakie cele są realizowane w Programie. Lokalny Program Rewitalizacji jest spójny z założeniami:

POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016

Nadrzędnym, strategicznym celem **Polityki Ekologicznej Państwa** jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (*mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej*) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Celami realizacyjnymi Polityki Ekologicznej są:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- ochrona klimatu.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa pośrednio przyczyni się do dalszej poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej.

NARODOWYCH STRATEGICZNYCH RAM ODNIESIENIA NA LATA 2007-2013:

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łąwa realizuje bezpośrednio:

- Cel 2 - Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej;
Cel 5 - Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, w zakresie;

STRATEGII ROZWOJU KRAJU 2007-2015:

Priorytet 2 - Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej, w zakresie:

Infrastruktury technicznej

- Infrastruktury ochrony środowiska,

Infrastruktury społecznej:

- Infrastruktury edukacji,
- Infrastruktury kultury, turystyki i sportu.

Priorytet 6 - Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej, w zakresie:

- Podniesienia konkurencyjności polskich regionów,
- Wyrównania szans rozwojowych obszarów problemowych.

KRAJOWEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI 2010

Cele przedstawione w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 nie odnoszą się do planowanych projektów, gdyż ich zakres obejmuje kształtowanie systemu gospodarki na terenie całego kraju, a za realizację poszczególnych działań odpowiedzialne są jednostki samorządu terytorialnego. Większość planowanych projektów po ich realizacji nie będzie generowała powstawania większej ilości

odpadów, niż wytwarzana obecnie. Nowym źródłem odpadów w obszarze rewitalizowanym będzie etap realizacji projektów, kiedy to będą powstawać odpady z grupy 17, tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Powstałe odpady powinny zostać zagospodarowywane zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o opadach (Dz. U. Nr 39/2007, poz. 251z późn. zm.).

KRAJOWEGO PROGRAMU OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

Nie dotyczy.

PROJEKTU NARODOWEJ STRATEGII GOSPODAROWANIA WODAMI 2030 (Z UWZGLĘDNIENIEM ETAPU 2015)

Cel nadrzędny: Kształtowanie rozwiązań prawnych, organizacyjnych, finansowych i technicznych w gospodarowaniu wodami, zapewniających trwałą i zrównoważony społeczno-gospodarczy rozwój kraju, z uwzględnieniem przewidywanych zmian klimatu.

Cel strategiczny I : Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.

Cele operacyjne:

- przywrócony i utrzymywany dobry stan i potencjał wód powierzchniowych,
- wdrożone działania niezbędne dla zapobiegania lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz dla zapobiegania pogarszaniu się stanu wszystkich części tych wód,
- osiągnięta zgodność z celami dotyczącymi dobrego stanu wód w obszarach chronionych.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest zatem zgodna z zapisami Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami

PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010

Cele przedstawione w Planie Gospodarki Opadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010 nie odnoszą się do planowanych projektów, gdyż ich zakres obejmuje kształtowanie systemu gospodarki na terenie całego kraju, a za realizację poszczególnych działań odpowiedzialne są jednostki samorządu terytorialnego. Większość planowanych projektów po ich realizacji nie będzie generowała powstawania większej ilości odpadów, niż wytwarzana obecnie. Nowym źródłem odpadów w obszarze rewitalizowanym będzie etap realizacji projektów, kiedy to będą powstawać odpady z grupy 17, tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Powstałe odpady powinny zostać zagospodarowywane zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o opadach (Dz. U. Nr 39/2007, poz. 251z późn. zm.).

REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNY WARMIA I MAZURY 2007-2013

Oś priorytetową 2 - Turystyka:

Cel: Wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej regionu.

Oś priorytetowa 4 - Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast.

Cel: Wzmocnienie miast o wysokim potencjale rozwojowym jako atrakcyjnych centrów przedsiębiorczości, usług i zamieszkiwania - realizowana w całości w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest w pełni zgodna z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2013

PROGRAMU EKOENERGETYCZNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2005-2010

- Nie dotyczy

WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI NA LATA 2001-2010

Cel główny: Zalesienia elementem zrównoważonego rozwoju Województwa

Cel 2. Znaturalizowane środowisko przyrodnicze w tym ochrona walorów środowiskowych.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie różnorodności biologicznej.
- Ochrona zasobu wód.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest w pełni zgodna z zapisami Wojewódzkiego Programu Zwiększania Lesistości na lata 2001-2010.

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Priorytet 1 - Konkurencyjna Gospodarka.

Cele operacyjne:

- wzrost potencjału turystycznego,

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest w pełni zgodna z zapisami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

STRATEGII ROWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Cele główne:

- Zwiększenie kapitału inwestycyjnego w turystyce.
- Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu.

Dla osiągnięcia celów głównych należy:

- Zintegrować różne dziedziny gospodarcze i społeczne na rzecz rozwoju regionu poprzez turystykę,
- Stworzyć warunki wzrostu konkurencyjności sektora turystyki.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest w pełni zgodna z zapisami Strategii Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim.

STRATEGII ROZWOJU KULTURY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO DO 2015 ROKU

Obszar - Ochrona dziedzictwa kulturowego

- **Cel 1** . Prawidłowe warunki ochrony dziedzictwa regionalnego,
- **Cel 3**. Ochrona krajobrazu kulturowego i kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego.

Obszar - Organizacja i prowadzenie działalności kulturalnej

- **Cel 1**. Tworzenie warunków szerokiej oferty kulturalnej,
- **Cel 2**. Dostosowanie sieci placówek i instytucji kultury do potrzeb społeczności lokalnych,
- **Cel 4**. Stworzenie systemu profesjonalnej opieki nad kulturą ludową (grup etnicznych i regionalnych).

Obszar - Komunikacja społeczna, środki masowego przekazu w kulturze

- **Cel 1** . Budowanie społeczeństwa informacyjnego,
- **Cel 2**. Promocja zewnętrzna i wewnętrzna dorobku kulturalnego.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest w pełni zgodna z zapisami Strategii Rozwoju Kultury Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 roku.

PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŁĄWA

Rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno -Wychowawczych w Łąwie jest zgodna z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Łąwa:

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Łąwy, zatwierdzonym uchwałą Rady Miejskiej Nr XVII/155/99 z dnia 29 grudnia 1999 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 87 poz. 1538 z dnia 31 grudnia 1999 r oraz zmianą do planu zatwierdzoną uchwałą Rady Miejskiej Nr IX/91/2003 z dnia 22 maja 2003 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym

Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 93 poz. 1311 z dnia 30 czerwca 2003 r., działka nr 197/2 położona w Ławie w obrębie 11 zlokalizowana jest na terenie zabudowy usługowej (symbol T-17). Natomiast działka nr 197/1 z obrębu 11 zlokalizowana jest na terenie zabudowy usługowej (T-17) oraz nieznacznie na terenie zieleni urządzonej (symbol T-3). Działka nr 192 obręb 11 zlokalizowana jest na zarówno na terenie zabudowy usługowej (symbol T-17) jak i na terenie zabudowy mieszkalno – usługowej (symbol T-16). Działka nr 195/10 obręb 11 położona jest na terenie zabudowy usługowej (symbol T-17). Na części przedmiotowego terenu wyróżniono lokalizację obiektu dla celów publicznych (S: szkoły). Działka nr 222/2 obręb 11 zlokalizowana jest zarówno na terenie zieleni urządzonej (symbol T-3) oraz na terenie zabudowy usługowej (symbol T-17). Przedmiotowe działki objęte są strefą ochrony konserwatorskiej (symbol B) oraz strefą ochrony archeologicznej (symbol OW).

Działka nr 179/1 obręb 11 położona jest na terenie komunikacji: tereny ulic (o symbolu Go1/2: ulice główne obwodnicy wewnętrznej oraz o symbolu Z1/2: pozostałe ulice zbiorcze) oraz nieznacznie na terenie zieleni urządzonej (symbol T-3). Na przedmiotowej działce zlokalizowano mosty, eskady i wiadukty oraz ważne skrzyżowania.

Natomiast działka nr 223 obręb 11 położona jest na terenie wód otwartych (symbol T-1). Objęta jest ona strefą ochrony ekspozycji (symbol E). Na działce wskazano główne kierunki przewietrzania.

Utworzenie Muzeum Regionalnego w Ławie również jest zgodne z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ława:

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Ławy, zatwierdzonym uchwałą Rady Miejskiej Nr XVII/155/99 z dnia 29 grudnia 1999 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 87 poz. 1538 z dnia 31 grudnia 1999 r oraz zmianą do planu zatwierdzoną uchwałą Rady Miejskiej Nr IX/91/2003 z dnia 22 maja 2003 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 93 poz. 1311 z dnia 30 czerwca 2003 r., działki nr **196/1, 196/2 i 191** położone w Ławie w **obrzebie 11** zlokalizowane są na terenie zabudowy usługowej (symbol T-17). Natomiast działka nr **195/22 z obrębu 11** zlokalizowana jest na terenie zabudowy usługowej (T-17) oraz na terenie zabudowy mieszkalno – usługowej (symbol T-16). Przedmiotowe działki objęte są strefą ochrony konserwatorskiej (symbol B) oraz strefą ochrony archeologicznej (symbol OW).

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁAWA

Główny cel strategiczny: „Zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy, infrastrukturalny i przestrzenny Ławy - podstawą podniesienia jakości życia, warunków pracy i wypoczynku.”

• **Cel strategiczny 3. Wzrost atrakcyjności miasta:**

Programy operacyjne:

- Modernizacja architektoniczna istniejących obiektów kulturotwórczych i zabytkowych;
- Uporządkowanie architektoniczne i przestrzenne istniejących zespołów mieszkaniowych;
- Rozbudowa obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych;
- Aktywna promocja miasta.

Realizacja zadań zawartych w Modernizacji LPR dla miasta Łąwa jest w pełni zgodna z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łąwa

PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA ŁAWA NA LATA 2004-2007 Z PERSPEKTYWA DO 2010

Cele przedstawione w Planie Gospodarki Opadami dla miasta Łąwa na lata 2004-2007 z perspektywą do 2010 nie odnoszą się do planowanych projektów, gdyż ich zakres obejmuje kształtowanie systemu gospodarki na terenie całego kraju, a za realizację poszczególnych działań odpowiedzialne są jednostki samorządu terytorialnego. Większość planowanych projektów po ich realizacji nie będzie generowała powstawania większej ilości odpadów, niż wytwarzana obecnie. Nowym źródłem odpadów w obszarze rewitalizowanym będzie etap realizacji projektów, kiedy to będą powstawać odpady z grupy 17, tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Powstałe odpady powinny zostać zagospodarowywane zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o opadach (Dz. U. Nr 39/2007, poz. 251z późn. zm.).

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ŁAWA NA LATA 2005-2008 Z PERSPEKTYWA DO 2011 ROKU

W chwili obecnej dostępna wersja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łąwa na lata 2005-2008 z perspektywą do 2011 roku nie zawiera celów i działań przewidzianych do realizacji. Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem aktualizacji POŚ w wymaganym prawnie zakresie.

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Strategii ze szczególnym uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie

Pełna analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta Łąwa dokonana została w szeregu obowiązujących dokumentach dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego miasta, m.in. w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Łąwa”, „Strategii Rozwoju Miasta Łąwa do roku 2015” oraz w ocenianym dokumencie. Dlatego też niniejsza Prognoza omawia jedynie wybrane zagadnienia dotyczące stanu środowiska mające ewidentny wpływ na obszary wsparcia i kluczowe projekty zapisane w Modernizacji Programu. Duży nacisk położono w szczególności na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi.

Rzeźba terenu

Wyróżniającymi się elementami rzeźby terenu miasta Łąwy są formy erozji lodowcowej - rynny polodowcowe, tj.:

- j. Jeziorak i j. Mały Jeziorak,
- rzeki Łąwki, j. Łąwskiego i j. Dół,
- j. Łabędź wzdłuż kanału Łąwskiego,
- j. Silm i j. Szymbarskiego,
- od południowo-zachodniego krańca j. Jeziorak, wzdłuż południowej granicy miasta w kierunku cieku Struga z odejściem wzdłuż ul. Kolejowej w kierunku ul. Lubawskiej oraz z odejściem w kierunku j. Mułka,
- na północ od Osiedla Lubawskiego pomiędzy rynnami rzeki Łąwki i j. Dół.

Różnice wysokości względnych na zboczach rynien polodowcowych wynoszą do 23 metrów przy maksymalnych spadkach powyżej 15 %.

Pomiędzy rynnami polodowcowymi, w zachodniej, południowej, środkowej i częściowo wschodniej części miasta występują równiny sandrowe o stosunkowo małej różnicy wysokości względnych.

Wysoczyzna morenowa występująca w północnej i częściowo wschodniej części miasta ma charakter płaski.

Urozmaicenie rzeźby terenu wprowadzają liczne zagłębienia wytopiskowe.

Najniższym położonym miejscem jest dno rynny polodowcowej cieku Struga w południowej części miasta o wys. 92 m n.p.m. Natomiast najwyższym położonym jest wzniesienie na Osiedlu Gajerek o wys. 125 m n.p.m.

Geologia

Utworami powierzchniowymi występującymi na obszarze miasta Łąwa są:

- piaski i żwiry sandrowe - zachodnia, południowa, środkowa i wschodnia część miasta,
- gliny zwałowe - północna część miasta,
- torfy i namuły - w dnach form dolinnych (rynni polodowcowe), szczególnie jednej biegnącej od j. Łabędź do rz. Ławki, drugiej na południowym-wschodzie miasta, w mniejszym stopniu wzdłuż Ławki i na południu oraz w zagłębieniach wytopiskowych zwłaszcza w północnej i zachodniej części miasta,
- piaski i żwiry oraz ility i mułki kemu - na wyspie Wielka żuława.

Utwory czwartorzędowe zalegają na terenie miasta Łąwa na głębokości 184-235 m. Poniżej występują utwory trzeciorzędowe.

Istniejące tu wcześniej zasoby piasku i żwiru zostały w granicach administracyjnych miasta wyeksploatowane.

Geomorfologia

Rzeźba Ławy jest urozmaicona. Na obszarze miasta wyróżniają się trzy zasadnicze jednostki morfologiczne, tj.:

- **równina sandrowa** - zabudowana w podłożu z piaskami i żwirami. Na obszarze tym występuje wsiąkanie wody opadowej w podłoże oraz umiarkowany tranzyt wody i materii ku terenom niżej położonym;
- **wysoczyzna morenowa płaska** – porośnięta roślinnością pól uprawnych. Na obszarze tym występują gleby brunatne właściwe w podłożu z piaskami gliniastymi i glinami lekkimi. Dominuje tu spływ wody opadowej, a jej wsiąkanie oraz tranzyt materii ku terenom niżej położonym jest ograniczony. Występuje tu akumulowanie energii słonecznej głównie w roślinach oraz w glebie;
- **dna rynien polodowcowych** – na obszarze tym występują liczne jeziora, ciekły, zbiorowiska łąkowe i utwory torfowe. Występuje tu wyraźna akumulacja materii (w tym zanieczyszczeń stałych, płynnych i gazowych) z terenów wyżej położonych oraz tranzyt wody i materii zgodnie ze spadkiem cieków. Przewietrzanie tego obszaru jest zmienne - uzależnione od położenia rynny względem przeważających kierunków wiatru i ich domknięcia lub otwarcia od strony nawietrznej.

Surowce mineralne

Obszar Ławy jest ubogi w surowce mineralne. Występują tu nieliczne surowce budowlane, głównie kruszywo: piaski i żwiry. Na terenie Ławy występuje jedno udokumentowane złożo surowców okrucowych. Jest to złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej tzw. „Łąwa II”. Jego zasoby geologiczne wynoszą 3568 tys. ton, a roczny ubytek surowca w wyniku eksploatacji wynosi ok. 46-50 tys. Ton. Powierzchnia złoża wynosi 37 ha i jest to złożo suche, niezawodnione.

Sądząc po budowie geologicznej można na obszarze Ławy spodziewać się występowania torfu, przydatnego do celów ogrodniczych lub rolniczych, jednak dotąd nie udokumentowano złóż tej kopaliny. Pod torfami mogą zalegać pokłady kredy jeziornej, przydatnej do odkwaszania gleb.

Warunki wodne

Warunki wodne, a zwłaszcza Jezioro Jeziorak i rzeka Ławka, są podstawą do zaliczenia miasta do obszarów wypoczynkowych I kategorii oraz do uprawiania sportów wodnych i zimowych. Atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną tych akwenów podnosi:

- bardzo rozwinięta i urozmaicona orograficznie linia brzegowa,
- liczne wyspy na jeziorze Jeziorak /16/, zwłaszcza Wielka Żuława,
- szlak żeglugowy przez J. Jeziorak, zatokę Kraga, J. Dauby, łączący Jeziorak z Kanałem Elbląskim,
- centralne położenie Małego Jezioraka - wewnątrz miasta,
- możliwość wykorzystania rzeki Ławki, dzięki wyrównanym przepływowi, dla spływów kajakowych.

W zakresie ochrony środowiska istotnym walorem ekologicznym miasta Łąwa jest jego położenie w Ekologicznym Systemie Obszarów Chronionych. Na ten System składają się:

- Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego wraz z otuliną, gdzie obowiązują ustalenia planu ochrony zatwierdzonego Rozporządzeniem Wojewody Olsztyńskiego i Elbląskiego /Nr 1 z dn. 10 stycznia 1997/,
- obszar chronionego krajobrazu o wzmożonej ochronie, obejmujący pozostałą część miasta i tereny przyległe, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Wojewody Olsztyńskiego /Nr 53 z 16 czerwca 1998 r./,
- korytarze i sięgacze ekologiczne /klimatyczno-hydrologiczno-biologiczne/, które należy wyłączyć z zainwestowania /dla ochrony występującej tam roślinności/,
- Rezerwat przyrody „Krzywy Róg”, którego niewielki fragment znajduje się na terenie miasta, ze zbiorowiskami olszowymi, szuwarami i zaroślami.

Gospodarka odpadami

Odpady gromadzone były na składowisku odpadów komunalnych znajdującym się przy ul. Składowej zajmującym powierzchnię 9,4 ha. Obecnie obszar składowiska przygotowywany jest do rekultywacji, która rozpocznie się w 2008 roku.

Dane z roku 2003 pokazują, że w mieście zebrano 3 650,1 Mg stałych odpadów. Biorąc pod uwagę wskaźniki emisji odpadów przyjęte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami oszacowano ilość wytwarzanych odpadów na terenie miasta Łąwa. Obliczono, że w roku 2003 na terenie miasta powstało ok. 15,94 tys. Mg odpadów komunalnych.

W mieście Łąwa w roku 2003 wytworzono 16 769,85 Mg odpadów przemysłowych, w tym 1 398,304 Mg odpadów niebezpiecznych (8,3 % wszystkich odpadów przemysłowych).

W roku 2003 na terenie miasta Łąwa główną masę odpadów z sektora przemysłowego stanowiły odpady z procesów termicznych (ok. 34 %). Następnymi grupami były odpady z rolnictwa (ok. 28 %) oraz odpady z przetwórstwa drewna (ok. 25 %). Pozostałe wymienione powyżej grupy odpadów stanowiły ok. 13 % ogólnej masy wytworzonych na terenie miasta odpadów z sektora przemysłowego.

W celu rozwiązania problemów związanych z gospodarką odpadami, planowane jest stworzenie zakładu unieszkodliwiania odpadów w ramach Związku Gmin Regionu Ostródzko – Łąwskiego Czyste Środowisko, który miałby być zlokalizowany w miejscowości Rudno k. Ostródy.

Kanalizacja

Długość kanalizacji sanitarnej wynosi obecnie 96,4 km. Wszystkie osiedla są skanalizowane. Do pełnego skanalizowania miasta pozostały jeszcze obszary znajdujące się przy ulicach: Kolejowej, Warsztatowej, Towarowej, oraz części ulic: Lubawskiej, Wojska Polskiego, Lipowy Dwór. Ścieki sanitarne odprowadzane są rurociągami grawitacyjnymi do 7 pompowni osiedlowych przy ulicach Dąbrowskiego, Mickiewicza, Biskupskiej, Kwidzyńskiej, Wodnej, Wojska Polskiego, Niepodległości, a następnie do pompowni centralnej, skąd tłoczone są do oczyszczalni ścieków w Dziarnach. Główne kolektory są w stanie przyjąć jeszcze znaczne ilości ścieków.

Miasto przyjmuje również ścieki z gminy wiejskiej Łąwa, tj.: z Karasia, Wisielca, Radomka i okolic oraz z Szałkowa, Kwir - rurociągami tłocznymi oraz z pozostałych miejscowości wozami asenizacyjnymi.

Oczyszczalnia ścieków w Dziarnach znajduje się około 5 km na południowywschód od miasta. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o dziennej wydajności oczyszczania ponad 20 tys. m³. Część zmodernizowana w 2001 roku może oczyścić 10 tys. m³/dobę, co w porównaniu do bieżącej skali oczyszczania ścieków (średnio poniżej 5 tys. m³/dobę) wskazuje na duże rezerwy w tym zakresie. Rezerwy te umożliwiają także przyjęcie ścieków z przemysłów wodochłonnych, jeżeli rodzaj tych ścieków będzie dostosowany do technologii oczyszczalni.

Sieć kanalizacji deszczowej odprowadza wody opadowe, których największym odbiornikiem są jezioro Jeziorak Mały i rzeka Łąwka. Ze względu na wymogi ochrony środowiska na większych dopływach wód deszczowych do jeziora zainstalowano separatory - urządzenia oddzielające związki mineralne i ropopochodne od wód deszczowych.

Należy stwierdzić, że Łąwa dysponuje dobrym stanem infrastruktury technicznej w zakresie wodno-kanalizacyjnym oraz oczyszczenia ścieków. Infrastruktura ta może być również istotnym czynnikiem rozwoju miasta, gdyż jest przygotowana na obsługę miasta 50-tysięcznego, z całym zapleczem usługowo-przemysłowym. Działania zmierzające do poprawy stanu sieci wodno-kanalizacyjnej obejmują przede wszystkim dokończenie prac na rzecz wyposażenia wszystkich wylotów kanalizacji deszczowej w separatory oraz budowę kolektorów w strefach rozwojowych miasta.

Wodociąg

Miasto zasilane jest wodą pitną z pokładów trzeciorzędowych. Łąwskie Wodociągi dysponują 6 studniami głębinowymi o głębokości około 300 mb oraz dwiema rezerwowymi o głębokości 100 mb. Liczba studni oraz ich stan znacznie przewyższają obecne potrzeby miasta.

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w Łąwie wynosi 91,6 km. Gęstość sieci wodociągowej wynosi 4,2 km na 1 km².

Sieć wodociągowa jest w dobrym stanie technicznym, o czym świadczy mała ilość awarii. Odcinki o złym stanie technicznym są sukcesywnie wymieniane. Dotyczy to głównie dróg, które są poszerzane i utwardzane nową nawierzchnią. Odcinki wodociągów o złym stanie występują przy ulicach Niepodległości, Kościuszki, 1-go Maja oraz w strefie wiaduktu drogowo-kolejowego (ul. Lubawska).

Z sieci wodociągowej korzysta 31 270 osób, czyli 97% mieszkańców Łąwy. Przeciętny mieszkaniec miasta zużywa rocznie 37,2 m³ wody.

Gazociąg

Długość sieci rozdzielczej w granicach miasta (bez połączeń do prowadzących do budynków i innych obiektów) wynosi obecnie 85,6 km. Stan techniczny sieci oceniany jest jako dobry.

Miasto Łąwa zasilane jest przez stację redukcyjno-pomiarową I^o o przepustowości 3000 m³/h, która zlokalizowana jest w miejscowości Nowa Wieś i łączy gazociąg magistralny wysokiego ciśnienia DN 125 z miejską siecią gazowniczą.

Ponadto na terenie miasta znajdują się stacje redukcyjne II°:

- przy ul. Jagiellończyka o przepustowości – 1500 m³/h
- przy ul. Wojska Polskiego o przepustowości – 1500 m³/h
- przy ul. Zielonej o przepustowości – 320 m³/h

Pozostałe 4 stacje redukcyjne II° należą do właścicieli prywatnych.

Zużycie gazu w mieście Łąwa w ostatnich latach spadło. W roku 2000 zużyto 4068 tys. m³ gazu (126,4 m³ na 1 mieszkańca), natomiast w roku 2006 – 3 091,50 tys. m³, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje 96,1 m³.

W latach 1992-2002 wzrosła również ilość zużytego gazu od 4,4 tys.m³ do 5,1 tys.m³ (wzrost o około 15%), a liczba odbiorców gazu uległa niewielkim zmianom (ok. 9200-9300 odbiorców; ok. 80% gospodarstw domowych). Wyższe tempo wzrostu ilości zużytego gazu w porównaniu do tempa rozbudowy sieci gazowej i w warunkach stabilności liczby odbiorców wskazuje na wyraźną tendencję do wzrostu zużycia gazu w przeliczeniu na jednego odbiorcę.

3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu

Zgodnie z zapisami Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa należy stwierdzić, iż niezrealizowanie jego zapisów spowoduje następujące skutki:

1. Pogarszanie się warunków życia mieszkańców Ławy, poprzez dalszą degradację substancji technicznej oraz estetyki przestrzeni publicznych.
2. Uniemożliwienie rozwoju działalności społecznej, kulturalnej, sportowej i zdrowotnej, w tym rozwój edukacji patriotycznej, budującej tożsamość społeczności lokalnej i mocne związki mieszkańców z miastem i jego rozwojem, poprzez zaprzestanie działań związanych z remontami nieruchomości i modernizacją infrastruktury technicznej i społecznej.
3. Niszczenie substancji zabytkowej miasta poprzez zaniechanie działań związanych z konserwacją i odnowieniem budynków zabytkowych o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków.
4. Pogorszenie stanu technicznego istniejącej zabudowy (w tym obiektów wpisanych do rejestru zabytków),
5. Spadek atrakcyjności miasta pod względem turystycznym,
6. Brak szeroko rozumianego ładu przestrzennego w mieście.
7. Pogłębianie się problemów z ruchem kołowym na obszarze rewitalizowanym, związane jest to głównie z brakiem miejsc parkingowych,
8. Spadek poziomu wykształcenia ludności zamieszkującej Ławę, rozumiany nie tylko brakiem wzrostu odsetka ludności z wykształceniem wyższym ale głównie z wykształceniem zawodowym, przygotowującym się do zawodu.
9. Dalszy odpływ ludzi młodych oraz dobrze wykształconych z rejonu Ławy do większych miast i za granicę.
10. Zaniechanie budowy nowych miejsc parkingowych na terenie obszaru objętego rewitalizacją może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (przebieganie zanieczyszczeń do wód gruntowych) i powietrza (niedrożny układ komunikacyjny, powodowany przez samochody krążące po mieście w celu znalezienia miejsc parkingowych w centrum miasta), a także niszczeniem zieleni (samochody parkujące na terenie do tego celu nie przeznaczonym).

Biorąc pod uwagę zapisy programu rewitalizacji należy stwierdzić, iż zaniechanie wdrażania i realizacji przyniesie negatywne skutki. Zaniechanie realizacji programu spowoduje nie tylko zanieczyszczenie środowiska, niszczenie substancji technicznej, ale także przyniesie negatywne skutki społeczne. Konieczne jest, zatem wdrożenia zapisów programu rewitalizacji, bowiem tylko za pomocą zaplanowanych działań uda się zrealizować cele programu rewitalizacji.

Należy podkreślić, iż najważniejszym miejscem w każdym mieście jest centrum, gdzie znajdują się najważniejsze zabytki nawiązujące do historycznego układu Starego Miasta w Ławie. Miejsca te stanowią o tożsamości miasta. W związku z powyższym zaniechanie rewitalizacji tych miejsc i wykorzystania ich jako czynnika przyciągającego chociażby

potencjalnych inwestorów byłoby podstawowym błędem strategicznym Władz Miasta Ława.

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów zapisanych w LPR. Realizacja tych celów wraz z uwzględnieniem uwag zapisanych w podsumowaniu niniejszej Prognozy doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców miasta.

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

4.1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Główną część analizowanego projektu dokumentu Modernizacji LPR stanowi zestaw konkretnych projektów wskazanych do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Wykonanie tych projektów byłoby pierwszym krokiem w realizacji założonych celów i planów strategicznych rewitalizacji obszaru miejskiego Ławy. W związku z powyższym umożliwia dokładne wskazanie obszarów, na których przewiduje się określone oddziaływania.

W Modernizacji LPR za najważniejsze plany działań miasta do roku 2015 przyjęto plan działań przestrzennych, gospodarczych, społecznych. Identyfikacja obszarów problemowych na terenie Miasta, wyznacza cel ogólny, odnoszący się do wszystkich trzech działań realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Miasta. Działania przestrzenne, Gospodarcze i Społecznych.

Do największych projektów kluczowych należy projekt – Rewitalizacja Starego Miasta w Ławie. Jest najbardziej kompleksowym projektem Lokalnego Programu Rewitalizacji związanym z kulturą i ochroną dziedzictwa kulturowego, ponieważ dotyczy rewitalizacji przestrzeni, infrastruktury oraz obiektów zabytkowych znajdujących się w rejonie Starego Miasta.

Stan środowiska geograficznego na tym obszarze jest średnio dobry. Jest to krajobraz typowo miejski, obejmuje zresztą m.in. Rynek Starego Miasta, ale zarazem zawiera część terenu charakteryzującą się wysoką bioróżnorodnością – obszar Natura 2000 będący fragmentem jeziora Jeziorak będący częścią Lasów Ławskich. Jezioro to, wraz z terenami otaczającymi, stanowi integralne miejsce w mieście gdzie można spotkać liczne gryzonie a przede wszystkim ptactwo. Zniszczone, wręcz niekiedy zrujnowane budynki, pogarszają wizerunek przepięknej panoramy miasta, którą można obserwować z brzegu. Dodatkowo podobne do siebie wielkie zespoły mieszkaniowe składające się z powtarzalnych, masowo produkowanych budynków wielorodzinnych tworzą specyficzny rodzaj środowiska mieszkaniowego. Znaczna część terenów jest w ogóle niezagospodarowana, jako pozostałości po wyburzeniu obiektów budowlanych grożących katastrofą. To wszystko świadczy o złym zagospodarowaniu tak cennych historycznie terenów miejskich. Największa koncentracja przemysłu występuje przy ulicach: Lubawskiej oraz Kardynała Wyszyńskiego.

Na terenie Miasta istnieją następujące formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego wraz z otuliną, gdzie obowiązują ustalenia planu ochrony zatwierdzonego Rozporządzeniem Wojewody Olsztyńskiego i Elbląskiego /Nr 1 z dn. 10 stycznia 1997/,
- Obszar chronionego krajobrazu o wzmożonej ochronie, obejmujący pozostałą część miasta i tereny przyległe, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Wojewody Olsztyńskiego /Nr 53 z 16 czerwca 1998 r./,
- Korytarze i sięgacze ekologiczne /klimatyczno-hydrologiczno-biologiczne/, które należy wyłączyć z zainwestowania /dla ochrony występującej tam roślinności/,

- Rezerwat przyrody „Krzywy Róg”, którego niewielki fragment znajduje się na terenie miasta, ze zbiorowiskami olszowymi, szuwarami i zaroślami.

Odległość form ochrony przyrody od rewitalizowanej części Miasta jest na tyle duża iż przyjmuje się że oddziaływanie na nie jest pomijalne.

Zespoły Przyrodniczo-Kraj obrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody) nie występują w sąsiedztwie rewitalizowanych terenów.

4.2. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Ocenę oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów programu operacyjnego oraz związanych z nimi zadań (działań) inwestycyjnych przedstawiono (w formie „listy sprawdzającej”) w załączonej na końcu rozdziału tabeli pt. „Ocena wpływu realizacji projektów operacyjnych na środowisko”. Tak jak w przypadku planów działań strategicznych, w odniesieniu do operacyjnych zadań dokonano oceny wpływu i skutków w środowisku na etapie (w okresie) realizacji projektu oraz na etapie eksploatacji obiektu (po wykonaniu zadania).

Wykonanie projektów operacyjnych programu, jak wykazano w „liście sprawdzającej”, w większości przypadków przyniesie korzystne skutki w środowisku (poprawę stanu tego środowiska w stosunku do stanu dotychczasowego). Tylko w niektórych przypadkach użytkowanie zrealizowanych obiektów może generować pewne uciążliwości, ale raczej o charakterze sąsiedzkim (tj. o niewielkim zasięgu przestrzennym).

Negatywne oddziaływania okresowe dotyczyć będą „fizycznej” realizacji prawie wszystkich projektów. Oddziaływania te będą jednak o niewielkiej skali (natężeniu) oraz ograniczone przestrzennie (przejawiające się głównie jako uciążliwości „sąsiedzkie”).

Podsumowując, **realizacja projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łąwa nie będzie generować znaczącego oddziaływania na środowisko** (także na etapie prac wykonawczych). **Trwałe i przeważnie korzystne będą natomiast ekologiczne i krajobrazowe efekty realizacji tego Projektu.**

W szczególności wymienić tu należy:

- Poprawę jakości środowiska wizualnego (jego estetyzację),
- Ogólną poprawę stanu sanitarnego obszaru.
- Częściowa niwelacja problemów z ruchem kołowym na obszarze rewitalizowanym, związane jest to głównie z dodatkowymi miejscami parkingowymi,
- Budowa nowych miejsc parkingowych na terenie obszaru objętego rewitalizacją spowoduje pozytywne skutki dla środowiska objawiające się zmniejszeniem zanieczyszczenia wód (przeziąkanie zanieczyszczeń do wód gruntowych) i powietrza, a także ograniczeniem niszczenia zieleni (samochody parkujące na terenie do tego celu nie przeznaczonym).

OCENA WPŁYWU REALIZACJI PROJEKTÓW OPERACYJNYCH NA ŚRODOWISKO

Lp.	NAZWA PROJEKTU I ZADAŃ REALIZACYJNYCH	KATEGORIE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO – ICH ŹRÓDŁA I SKUTKI		DODATKOWE UWAGI
		OKRES EKSPLOATACJI (efekty ekologiczne)	OKRES PRAC REALIZACYJNYCH (BUDOWY)	
1.	Utworzenie Muzeum Regionalnego w Łąwie (budowa nowego obiektu).	Wzbogacenie (podwyższenie) walorów środowiska wizualnego. Drobnoskalowe zmiany w rzeźbie terenu. Zabezpieczenie środowiska gruntowo - wodnego przed infiltracją zanieczyszczeń.	Lokalne uciążliwości związane z pracami budowlanymi i porządkowymi oraz transportem materiałów: pylenie, hałas.	Planowane działania przyczynią się w sposób jednoznaczny do poprawy funkcjonowania i dostępności sektora usług publicznych, a szerzej - do ożywienia kulturalnego tej części miasta. Będzie to miało bardzo pozytywne znaczenie dla mieszkańców dzielnicy śródmiejskiej, ale także dla mieszkańców pozostałej części miasta, jak też terenów podmiejskich, gdyż zakładane działania obejmują zagadnienia silnie miastotwórcze – zakłada się renowację i przywrócenie świetności szeregu obiektów stanowiących wizytówkę Łąwy (w większości są to obiekty o dużej wartości kulturowej – objęte ochroną konserwatorską), a także przestrzeni wspólnych ściśle utożsamianych z funkcją centralną miasta oraz obiektów służących zaspokajaniu potrzeb kulturalnych. Krajobraz miasta Łąwa zdecydowanie zyska na wartości. Nastąpi znaczna poprawa wizerunku architektonicznego tej części Miasta.

Lp.	NAZWA PROJEKTU I ZADAŃ REALIZACYJNYCH	KATEGORIE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO – ICH ŹRÓDŁA I SKUTKI		DODATKOWE UWAGI
		OKRES EKSPLOATACJI (efekty ekologiczne)	OKRES PRAC REALIZACYJNYCH (BUDOWY)	
2.	Rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja w Łąwie oraz Zespole Placówek Szkolno -Wychowawczych w Łąwie - obejmująca między innymi zakres następujących prac: budowa i przebudowa odcinków kanalizacji deszczowej, budowa parkingów, budowa ciągów pieszych, wycinka drzew kolidujących z inwestycją i zagospodarowanie zieleni, montaż separatorów koalescencyjnych, wykonanie opaski wokół sali sportowej, budowa drogi pożarowej oraz inne działania inwestycyjne o podobnym charakterze.	Wzmocnienie walorów środowiska wizualnego oraz funkcjonalności rewitalizowanego terenu	<p>Lokalne uciążliwości związane z pracami budowlanymi i porządkowymi oraz transportem materiałów: pylenie, hałas.</p> <p>W trakcie modernizacji Kanalizacji Deszczowej istnieje ryzyko przedostawania się „deszczówki do gleby”. Emisja ta będzie jednak miała charakter krótkotrwały i lokalny.</p> <p>Planowana wycinka drzew kolidujących z inwestycją i zagospodarowanie zieleni zostanie uzupełnieniowa o rośliny przeznaczone do uprawy pojemnikowej oraz powierzchnie trawników.</p>	<p>Rewitalizacja terenu i zagospodarowanie przestrzenne zakładają ożywienie kulturalne terenów obecnie zdegradowanych. Planowane działania mają w sposób ewidentny przyczynić się do poprawy jakości życia oraz bezpieczeństwa młodzieży w wieku szkolnym.</p> <p>Krajobraz miasta Łąwa zdecydowanie zyska na wartości.</p> <p>Podniesienie standardu instytucji obsługi ludności sektora publicznego oraz zagospodarowania terenu. Warto jednak zwrócić uwagę na pośrednie, szersze oddziaływanie – poprawa stanu funkcjonowania przyczyni się do poprawy jakości kształcenia mieszkańców, jak również poprawa stanu technicznego będzie skutkowała zmianą wizerunku Śródmieścia, co leży w interesie mieszkańców całego miasta.</p> <p>Realizacja działań nie wpłynie bezpośrednio na jakość środowiska w mieście. Wpłynie za to na promowanie miasta oraz zwiększy jego atrakcyjność turystyczną, co zwiększa ryzyko powstawania zwiększonej ilości odpadów. Turyści nie zawsze dbają o wizerunek miasta i często porzucają odpady w przypadkowym miejscu co jest dużym zagrożeniem dla miasta.</p>

Wpływ obszarów wsparcia i projektów kluczowych na poszczególne komponenty środowiska:

O.W. Społeczność:

Wpływ projektów na wody, powietrze i klimat jest niejednoznaczny o niskiej intensywności. Planowane działania mają na celu nie tylko zasadniczą zmianę warunków życia i postaw społecznych mieszkańców tej części miasta, ale także pośrednio osiągnięcie korzyści przez ludność pozostałej części miasta, która może dzięki tym działaniom „odzyskać” Miasto jako przestrzeń wspólną, służącą załatwianiu różnorodnych potrzeb materialnych i pozamaterialnych, a szerzej - integracji społecznej.

Wszystkie podejmowane działania w sposób bezpośredni lub pośredni wpływają pozytywnie na sferę dóbr materialnych – dotyczy to zarówno bezpośrednich inwestycji na etapie wdrażania projektów, jak też spodziewanych przyszłych korzyści pośrednich (np. w wyniku wzrostu atrakcyjności centrum miasta, czy zmiany postaw społecznych).

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego wpływu tego obszaru wsparcia na tereny włączone do sieci Natura 2000. Planowane działania są też w większości całkowicie neutralne dla bioróżnorodności, a tym bardziej nie powinny przyczynić się do redukcji liczby gatunków, jak też nie powinny przyczynić się do redukcji populacji zwierząt, czy liczby obiektów przyrodniczych – zakłada się raczej, że dojdzie do porządkowania, estetyzacji i wzbogacania terenów zielonych (a więc nawet do wzrostu bioróżnorodności – należy jednak uwzględnić fakt, że będą to procesy całkowicie sztuczne).

O.W. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego:

wpływa pozytywnie na powierzchnię ziemi i krajobraz poprzez modernizację budynków zabytkowych powodując przywrócenie ich użyteczności dla mieszkańców miasta i okolicy.

Może wystąpić niewielki wpływ o charakterze pośrednim na powietrze, wody i klimat.

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego wpływu tego obszaru wsparcia na tereny włączone do sieci Natura 2000. Przewidziane działania nie będą miały znaczenia dla świata zwierząt, natomiast w zakresie bioróżnorodności i świata roślin są neutralne.

O.W. Kultura ma charakter prospołeczny. Planowane działania przyczynią się w sposób jednoznaczny do poprawy funkcjonowania i dostępności sektora usług publicznych, a szerzej - do ożywienia kulturalnego tej części miasta. W kontekście jakości życia mieszkańców należy zwrócić uwagę na następujące aspekty: lepszy dostęp do infrastruktury usługowej, większe zainteresowanie przedsiębiorców ulokowaniem tu działalności handlowo-usługowych (rewitalizacja przestrzeni wspólnych skłoni znacznie większą liczbę mieszkańców do przebywania w tej części miasta), lepsze warunki zamieszkania związane z estetyzacją otoczenia.

O.W. Infrastruktura Techniczna:

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego wpływu tego obszaru wsparcia na tereny włączone do sieci Natura 2000. Planowane działania są też w praktyce całkowicie neutralne dla bioróżnorodności oraz świata roślin i świata zwierząt. Zakładane przedsięwzięcia mają charakter ewidentnie prospołeczny - adresowany i atrakcyjny zarówno dla mieszkańców tego obszaru, jak i ludności z innych części miasta. Realizacja zamierzanych przedsięwzięć w sposób jednoznacznie pozytywny wpłynie na zagadnienie dóbr materialnych, przy czym będzie miała dwutorowe oddziaływanie:

- przede wszystkim dokonane zostaną inwestycje w przestrzeniach wspólnych (publicznych), które będą katalizatorem dalszych pozytywnych zmian,
- pośrednio zakłada się oddziaływanie na sektor prywatny – przede wszystkim poprzez wzrost wartości nieruchomości i ożywienie rynku mieszkaniowego w sąsiedztwie zrewaloryzowanych przestrzeni wspólnych (atrakcyjne przestrzenie publiczne będą podnosiły atrakcyjność zamieszkania i inwestowania).

Wszystkie O.W. wpływają pozytywnie na zabytki. Będzie to oddziaływanie o długotrwałym charakterze, zarówno bezpośrednim jak i pośrednim.

4.3. Azbest

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Ławie z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie przyjęcia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Ława, na terenach poddawanych rewitalizacji znajdują się obiekty zawierające azbest.

Z baz danych Miasta wynika, iż bezpośrednio na terenach poddawanych rewitalizacji w ramach Modernizacji LPR nie występują produkty zawierające azbest, w związku z czym azbest nie będzie wywierał żadnego negatywnego wpływu w trakcie realizacji tego typu przedsięwzięć.

4.4. Oddziaływanie na planowanej inwestycji na zdrowie ludzi

Ewentualne oddziaływanie na zdrowie ludzi będzie miało miejsc jedynie na etapie realizacji. Nie ma możliwości aby planowana inwestycja miała oddziaływanie na etapie eksploatacji.

Oddziaływanie na zdrowie ludzkie na etapie realizacji będzie niewielkie. Co prawda w trakcie realizacji planowanej inwestycji będzie miała miejsce nieznaczna emisja pyłów jak i hałasu, jednakże pył będzie ograniczany przez stosowanie odpowiednich osłon ograniczających rozprzestrzenianie się pyłów na większe odległości.

Emisja hałasu może być powodowana jedynie przez pojazdy poruszające się na terenie planowanej inwestycji i będzie ona krótkotrwała.

Pyły bezpośrednio oddziaływanie pyłów zależy od wielkości cząsteczek. Niebezpieczne są pyły najdrobniejsze o wielkości cząstki do 5 mikrometrów, które z łatwością przenikają do większości organizmów. U ludzi osiadają na ściankach

pęcherzyków płucnych i utrudniają wymianę gazową. Powodują podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenia górnych dróg oddechowych; wywołują choroby oczu, choroby alergiczne, astmę a także ciężkie schorzenia, jak pylica płuc oraz nowotwory płuc, gardła, krtani. Niektóre z wymienionych chorób mogą być powodowane obecnością w pyłach metali ciężkich i węglowodorów.

Działanie zanieczyszczeń pyłowych zależy od:

- Rodzaju pyłu
- Składu toksycznego i toksyczności
- Wielkości dawki (stężenie)
- Wielkości poszczególnych cząstek (dyspersja) i ich kształtu
- Czasu działania
- Rozpuszczalności w płynach ustrojowych
- Sposobu wprowadzenia pyłu do organizmu
- Stanu zdrowia organizmu

Na terenie realizowanych inwestycji będzie miała miejsce emisja pyłów o dużym uziarnieniu, a takie pyły przenoszą się na znacznie mniejsze odległości oraz są mniej szkodliwe dla układu oddechowego.

4.5. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania projektu Programu

Polityka ochrony środowiska jest jedną z polityk wspólnotowych Unii Europejskiej o charakterze horyzontalnym. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest **VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość nasz wybór**. Wyznacza on ramy strategicznej polityki wspólnotowej na okres 10 lat (lata 2001 – 2010).

W założeniu VI Program Działań określa priorytetowe pola działań w dziedzinie ochrony środowiska, co pozwoli na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całego globu, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu wspólnotowym, krajowym, regionalnym czy lokalnym. Powyższe pola działań ujęto w ramy kilku strategii tematycznych: m.in. dot. ochrony gleby, ochrony i zachowania środowiska morskiego, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, środowiska miejskiego, zarządzania zasobami naturalnymi, utylizacji odpadów. Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono następujące zagadnienia:

- zmiana klimatu,
- przyroda i różnicowanie biologiczne,
- środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- zasoby naturalne i odpady.

Podstawowym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest „**Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010**” opracowana przez Radę Ministrów i przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 maja 2003 r. (Monitor Polski Nr 33, poz. 433). Jest ona uszczegółowieniem i aktualizacją „II Polityki ekologicznej państwa”. Dokument określa cele i zadania o charakterze systemowym ważne dla stworzenia warunków do wykonywania ochrony środowiska. Jako podstawowy warunek skutecznej realizacji polityki ekologicznej państwa wymienia się respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w strategiach i politykach w poszczególnych dziedzinach gospodarowania. Za istotną uznaje się również poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego, ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i poważnymi awariami przemysłowymi, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz uporządkowanie gospodarowania odpadami.

Realizacja powyższych założeń pośrednio znajduje wyraz w projektach przewidzianych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Nie zakłada się jednak w pierwszym rzędzie rezultatów z zakresu ochrony środowiska. Projekty infrastrukturalne realizowane w ramach LPR mogą pozytywnie wpłynąć np. na poprawę jakości powietrza czy efektywności energetycznej.

4.6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Analiza Modernizacji LPR prowadzi do następujących wniosków z zakresu rozwiązań mających na celu łagodzenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

- Modernizacja LPR nie zawiera ustaleń, których głównym i bezpośrednim celem jest podnoszenie jakości, czy też ochrona istniejących zasobów środowiska. Wskazuje się jedno zadanie, w którym aspekt ten jest ważny, ale nie jest głównym przedmiotem tego zadania. Warto jednak zauważyć, że szereg ustaleń LPR realizuje te zagadnienia pośrednio, a efekty proekologiczne są osiągane niejako skutkiem realizacji innych założonych celów.
- Modernizacja LPR nie zawiera żadnego ustalenia, które stanowiłoby w sposób jawny i oczywisty zagrożenie dla środowiska, lub degradacja środowiska służyłaby osiągnięciu celów społecznych lub gospodarczych. Pomimo, iż realizacja części zadań może się wiązać z ingerencją w różne elementy środowiska, to żaden z zapisów nie zakłada ingerencji przesadnie dużej, znacznie wykraczającej poza konieczną dla osiągnięcia zamierzonych efektów.
- Modernizacja LPR nie zawiera żadnych rozwiązań służących łagodzeniu lub kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Ze względu na specyfikę terenu, który jest przedmiotem LPR, a także ze względu na specyfikę proponowanych działań, braku rozwiązań służących kompensacji przyrodniczej nie można jednak oceniać jako wady opracowania, gdyż nie przewiduje się w wyniku jego realizacji powstania istotnych sytuacji konfliktowych.

- W wyniku realizacji ustaleń Modernizacja LPR nie zaistnieją straty w obszarach chronionych położonych w granicach miasta i w jego sąsiedztwie, w tym zwłaszcza w sieci Natura 2000.

4.7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Programu

Modernizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji jest bardzo konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania zmierzające do przebudowy charakteru miasta Ława.

Trudno wskazywać w nim rozwiązania alternatywne. Modernizacja LPR jest autorską koncepcją przebudowy i rewitalizacji społecznej i przestrzennej miasta Ława. Jest to koncepcja spójna i całościowa, której poszczególne elementy łączą się ściśle z innymi, pozwalając osiągnąć efekt synergii. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych byłoby kwestionowaniem całej, kompleksowej wizji przebudowy/rozwoju miasta Ława zaprezentowanej w Programie i wymagałoby stworzenia zupełnie nowej koncepcji rozwoju, co w kontekście trafności celów zawartych w Programie byłoby niezwykle trudnym zadaniem.

O rozwiązaniach alternatywnych nie można więc mówić w kontekście ogólnej koncepcji rewitalizacji Miasta Ława, ale na etapie wdrażania Modernizacji LPR może się pojawić potrzeba/celowość wariantowania, uwzględniająca:

- wybór nieco innej koncepcji zagospodarowania/funkcjonowania poszczególnych obiektów/obszarów;
- zmiana priorytetów (kolejność działań);
- wybór szczegółowych rozwiązań technicznych i architektonicznych, sposobów wdrażania projektów miękkich, itp.

Metodologia opracowania Prognozy nakazuje dokonanie propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w projekcie dokumentu - rozwiązań, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne aspekty środowiska (realizacja zamierzonych celów byłaby wówczas z punktu widzenia oddziaływań na środowisko bardziej efektywna – zostałyby osiągnięta przy niższych kosztach).

4.8. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zespół opracowujący „Lokalny Program Rewitalizacji” opierał jego założenia na:

- wieloaspektowej diagnozie stanu rozwoju i funkcjonowania miasta,
- wieloaspektowej diagnozie charakteru zagospodarowania i struktury przestrzennej miasta,
- bardzo szczegółowej diagnozie obszaru śródmiejskiego - wskazanego do rewitalizacji,
- precyzyjnym określeniu założeń i szczegółów realizacji programu (zasady finansowania, naboru projektów, określenie wskaźników monitoringu, opracowanie matryc logicznych projektów).

Analiza Modernizacji LPR wskazuje, iż na etapie diagnozy nie zaniedbano rozpoznania żadnego z istotnych dla tematyki opracowania aspektów, a na etapie programowania rozwoju zaproponowano podejście całościowe, skoordynowane i dające duże szanse osiągnięcia zakładanych efektów (a więc - duże szanse powodzenia programu).

Podczas wdrażania LPR zakłada się wykorzystanie obecnie znanych i używanych metod, technik, technologii. Warto zauważyć, że zakłada się realizację zamierzonych celów w okresie 2008-2015. Okres ten jest stosunkowo krótki, stąd w dużym stopniu przewidywalny, w zakresie rozwiązań technicznych i technologicznych, istotnych zarówno dla realizacji komponentów inwestycyjnych, jak i społecznych Programu. Jest to także okres, dla którego w większości dokładnie znane są sposoby i zasady finansowania działań. Dlatego też, nie należy się spodziewać zaistnienia wśród tych zagadnień nowych uwarunkowań, które mogłyby poważnie zagrażać realizacji założeń LPR.

Wśród istotnych dla realizacji LPR uwarunkowań rozwoju, które obecnie nie są znane, wymienić należy przede wszystkim brak możliwości dokładnej wyceny kosztów działań, które będą podejmowane w przyszłości oraz związany z tym brak możliwości oceny na ile miasto będzie zdolne finansować planowane działania. Praktyka ostatnich lat wskazuje na prawdopodobne wahania kursów walut oraz wycen materiałów i kosztów pracy, co prowadzi niekiedy do konieczności weryfikacji pierwotnie prognozowanych kosztów.

4.9. Analiza i ocena oraz sposoby ograniczania potencjalnych konfliktów środowiskowych i społecznych

Analiza dokumentu LPR wskazuje, iż żadne z działań nie ma jako podstawowego celu – ochrony zasobów przyrody. Wiele zagadnień w sposób pośredni ma charakter proekologiczny, bowiem dodatkowym ich efektem będzie ograniczanie niekorzystnych oddziaływań lub wzbogacanie i estetyzacja śródmiejskiej zieleni.

Praktycznie wszystkie podejmowane działania mają charakter prospołeczny – realizowany na wielu płaszczyznach: jako programy miękkie, jako inwestycje mieszkaniową, poprzez rozwój infrastruktury, estetyzację i wzbogacanie przestrzeni publicznych, stwarzanie warunków dla rekreacji, poprawę wyposażenia i funkcjonowania sektora usług publicznych i komercyjnych.

Ścisłe, historyczne centra miast nie są zazwyczaj obszarami pełniącymi funkcje ekologiczne i Ława nie jest pod tym względem wyjątkiem. Teren będący przedmiotem opracowania to historyczne i obecne centrum miasta, o bardzo wysokim stopniu przekształceń antropogennych i stosunkowo małej powierzchni, liczbie, walorach, znaczeniu obiektów/obszarów przyrodniczych. Dlatego też w realizacji planowanych działań nie dostrzega się potencjalnych możliwości zaistnienia „konfliktów środowiskowych” – związanych bądź z degradacją przyrody na etapie realizacji przedsięwzięcia, bądź ze stałym lub czasowym negatywnym oddziaływaniem, będącym wynikiem realizacji LPR. Wręcz przeciwnie – dostrzega się potencjalne proekologiczne efekty zamierzonych przedsięwzięć.

W ogólnym bilansie, oddziaływania pozytywne dotyczyć będą znacznie większej liczby ludności, ale oddziaływania negatywne – aczkolwiek dotkną stosunkowo

niewielkiej grupy, mogą być dla niej uciążliwe i wymagają kompensacji. Jako propozycje rozwiązania tego problemu, wskazuje się np.: stosowanie technik maskujących, ograniczanie intensywnego oświetlenia lub realizację oświetlenia w sposób łagodzący uciążliwość dla zabudowy mieszkaniowej, organizację dowozu towarów w sposób jak najmniej uciążliwy (drogi dojazdowe, godziny przewozów), organizację ruchu w sposób zapewniający bezpieczeństwo dla pieszych i pojazdów.

W szerszym ujęciu – rewitalizacja miasta Ława w bardzo kompleksowy sposób i w ujęciu całościowym – może spotkać się z oporem części mieszkańców. Skala i możliwe konsekwencje tego zjawiska są trudne do prognozowania, aczkolwiek być może konieczne będzie poszerzenie komponentu społecznego LPR o dodatkowe zadania z zakresu edukacji i dyskusji społecznej.

5. INFORMACJE KOŃCOWE

5.1. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na skalę przewidywanych oddziaływań na środowisko oraz dystans dzielący obszar objęty LPR od granic państwowych, ta kategoria oddziaływań nie wystąpi.

5.2. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania poszczególnych zadań ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji w przypadku ich równoczesnej realizacji mogą się nakładać. Należy tak ułożyć harmonogram realizacji zadań, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, z drugiej zaś ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

Ponieważ część zadań ujętych w LPR wymaga ingerencji w istniejące ciągi komunikacyjne, ze szczególną starannością zostanie przygotowany projekt organizacji ruchu, tak by poszczególne fazy robót w jak najmniejszym stopniu utrudniały życie mieszkańcom i osobom przyjezdnym.

W przypadku zadań związanych z budową lub modernizacją uzbrojenia podziemnego, o podejmowanych w tym zakresie działaniach będą informowani wszyscy zarządcy sieci, tak by w jednym czasie uporządkować wszystkie wymagające tego sieci na danym terenie.

Na obszarze realizowana jest inwestycja polegająca na budowie hali sportowej przy Zespole Szkół im. Konstytucji 3-go Maja, ul. Mierostawskiego 10.

Przedsięwzięcie prowadzi Starostwo Powiatowe, a właściwie Szkoła.

Nie można określić czy inwestycje nałożą się w jednym czasie. Prawdopodobieństwo wystąpienia skumulowanych oddziaływań jest znikome. Jeżeli jednak wystąpią to będą to jedynie nasilone oddziaływania hałasu oraz pyłu budowlanego. Hałas oraz uciążliwości emisyjne zwykle są krótkotrwałe i mają charakter jedynie lokalny dlatego nie kwalifikuje się tego oddziaływania jako znaczące.

5.3. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu Programu

Ocena programów (projektów i zadań inwestycyjnych), ma przebiegać według trzech aspektów odnoszących się do trzech stanów procesów realizowanych w praktyce:

- Ocena poprzedzająca realizację procesu, nazywana oceną prospektywną, polega na sprawdzeniu poprawności ustalenia struktury operacyjnej procesu wykonawczego i struktury organizacyjnej, w której proces ten ma być realizowany;
- Ocena bieżąca, sprawowana w czasie realizacji procesu, polega na śledzeniu przebiegu procesu realizowanego w podsystemie wykonawczym, z punktu widzenia jego zgodności z założoną strukturą operacyjną oraz sprawdzaniu

zgodności osiąganych rezultatów pod względem ilościowym, jakościowym i czasowym z celami zdekomponowanymi na zadania;

- Ocena przeprowadzona po zakończeniu działania objętego programem ocena retrospektywna, polega na konfrontacji osiągniętych rezultatów z założonymi celami. Stanowi ona podstawę oceny sprawności realizacji oraz trafności przyjętych wzorców działań.

Do monitorowania oceny realizacji programu i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągane wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania. Na system okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji składają się:

- Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji;
- Partnerzy:
 - partnerzy indywidualni i radni jako reprezentanci ogółu mieszkańców miasta,
 - mieszkańcy miasta,
 - przedsiębiorcy,
 - bankowcy,
 - organizacje pozarządowe,
 - partnerzy instytucjonalni,
 - inni partnerzy.

Plan działań dla przebiegu procesu rewitalizacji i informacje o jego realizacji:

- przebieg i kolejność realizacji poszczególnych zadań w określonych przedziałach czasowych
- informacje o realizacji działań i zadań

Określony sposób oceny przebiegu realizacji procesu rewitalizacji - analiza osiągniętych w danym okresie wskaźników podczas:

- a) spotkanie zespołu koordynacyjnego – nie rzadziej niż raz na kwartał
- b) spotkanie zespołu koordynacyjnego z partnerami, według określonego harmonogramu.

Powyższy zacytowany opis systemu monitorowania LPR zakłada wysoki poziom ewaluacji realizowanych projektów. Wynika to częściowo ze standardów przyjętych w przypadku korzystania ze środków Funduszy Europejskich.

5.4. Wnioski i zalecenia do sposobu realizacji projektu Programu

Podstawowym wnioskiem do realizacji LPR jaki nasuwa się po powyższych analizach jest duży nacisk Autorów Programu na konkretnych zadaniach o małej skali przestrzennej. Ochronie środowiska, przede wszystkim zmian klimatycznych oraz zrównoważonego rozwoju jest pośrednim wynikiem realizacji Programu.

Problematyka ochrony środowiska jest niejako stałym elementem wszystkich istotnych dokumentów strategicznych i operacyjnych zarówno poziomu wspólnotowego, krajowego i regionalnego. LPR jest programem obejmującym swym zakresem działania przestrzeń silnie przekształconą antropogenicznie. Rewitalizacja miasta Ława o tak złożonej skali problematyki, jest zagadnieniem kompleksowym i wybór komponentu

„społecznego” jako priorytetu wydaje się uzasadniony szczególnie ze względu na propagowanie wśród społeczeństwa postaw proekologicznych (np. w zakresie selekcji odpadów, szanowania terenów zielonych, dbałości o przestrzeń publiczną).

Należy podkreślić zdecydowanie prospołeczny charakter Programu, a także jego bezpośredni pozytywny wpływ na sferę dóbr materialnych i sferę ochrony dziedzictwa kulturowego. Program pośrednio i długofalowo będzie oddziaływał korzystnie na środowisko przyrodnicze.

Program ma charakter niezwykle prorozwojowy w kontekście całego miasta i powinien być traktowany priorytetowo. Jednocześnie, niepodejmowanie działań zmierzających do zmiany obecnej sytuacji, będzie skutkowało dalszym nagromadzeniem problemów rozwoju i sytuacji patologicznych.

Na etapie monitorowania zmian szeroko rozumianego stanu rozwoju Miasta, pożądanym jest uwzględnienie wskaźników charakteryzujących: stan środowiska, zagospodarowanie przestrzeni oraz oblicze socjologiczne i procesy demograficzne w mieście Ława. Zdając sobie sprawę z trudności w pozyskaniu danych i informacji o tak dużym stopniu szczegółowości i o takim charakterze, sugeruje się nawiązanie stałej współpracy z jednostką naukową lub badawczą, która określi metodologię i przeprowadzi badania w okresie wieloletnim.

Reasumując; należy stwierdzić, że autorzy Prognozy nie znajdują w analizowanym Lokalnym Programie Rewitalizacji ustaleń, które dyskwalifikowałyby go ze względu na skalę i charakter oddziaływań na środowisko. Wręcz przeciwnie, Modernizację LPR należy ocenić jako program o charakterze środowiskowym - zarówno w kontekście oddziaływań bezpośrednich, jak i pośrednich. Należy zauważyć, że ze względu na charakter problematyki miasta, zdecydowanie priorytetowe znaczenie mają aspekty społeczne i przestrzenne, a mimo to realizacja Programu pozwoli osiągnąć także ewidentne korzyści środowiskowe.

6. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Modernizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi:

- ustawą z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz.U. z 2008 r. nr 25 poz. 150 z późniejszymi zmianami)
- ustawą z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji Modernizacji LPR oraz ocena ich natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zakres merytoryczny Prognozy zawiera: informacje ogólne o LPR oraz jego modernizacji, w tym powiązania z dokumentami wyższego rzędu,

- określa, analizuje i ocenia stan środowiska, problemy ochrony środowiska, przewidywane oddziaływania na środowisko, w tym: ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę, glebę i inne,
- przedstawia rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.

Analiza zawartości projektu Modernizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowi skróconą charakterystykę ustaleń LPR. Program w sposób bezpośredni nawiązuje do „Strategii Rozwoju miasta Ława do 2015 roku” oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ława w których wśród celów strategicznych wskazano konieczność rewitalizacji miasta. LPR został podzielony na tzw. obszary wsparcia:

1. Społeczność.
2. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego.
3. Handel i Usługi.
4. Infrastruktura techniczna.
5. Bezpieczeństwo.

Powyższe obszary wsparcia stanowią podstawę do szczegółowych zapisów dotyczących konkretnych działań, które nazwano Planami Działań. Plany działań zostały podzielone na trzy typy: Plan działań przestrzennych, Plan działań gospodarczych oraz Plan działań społecznych w podziale na wymienione wcześniej obszary wsparcia oraz projekty inwestycyjne i społeczne.

Analiza środowiska i jego jakości kładzie główny nacisk na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Z punktu widzenia zasobów i walorów środowiska w obszarze miasta Ława, cennym obszarem jest jezioro Jeziorak – obszar objęty ochroną – Natura 2000 „Lasy Ławskie” oznaczony kodem PLB280005.

W pobliżu Miasta Ława znajduje się również obszar objęty ochroną – Natura 2000 „Jezioro Karaś” oznaczony kodem PLH280003, oraz „Dolina Drwęcy” oznaczona kodem PLH280001, które znajdują się poza obszarem oddziaływania planowanych inwestycji.

W przypadku braku realizacji LPR nastąpi pogorszenie się warunków życia mieszkańców Ławy, poprzez dalszą degradację substancji technicznej oraz estetyki przestrzeni publicznych, Uniemożliwienie rozwoju działalności społecznej, kulturalnej, sportowej i zdrowotnej, w tym rozwój edukacji patriotycznej, budującej tożsamość społeczności lokalnej i mocne związki mieszkańców z miastem i jego rozwojem, poprzez zaprzestanie działań związanych z remontami nieruchomości i modernizacją infrastruktury technicznej i społecznej, Niszczenie substancji zabytkowej miasta poprzez zaniechanie działań związanych z konserwacją i odnowieniem budynków zabytkowych o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków, Pogorszenie stanu technicznego istniejącej zabudowy (w tym obiektów wpisanych do rejestru zabytków), Spadek atrakcyjności miasta pod względem turystycznym, Brak szeroko rozumianego ładu przestrzennego w mieście, Pogłębianie się problemów z ruchem kołowym na obszarze rewitalizowanym, związane jest to głównie z brakiem miejsc parkingowych, Spadek poziomu wykształcenia ludności zamieszkującej Ławę, rozumiany nie tylko brakiem wzrostu odsetka ludności z wykształceniem wyższym ale głównie z wykształceniem zawodowym, przygotowującym się do zawodu, Dalszy odpływ ludzi młodych oraz dobrze wykształconych z rejonu Ławy do większych miast i za granicę, Zaniechanie budowy nowych miejsc parkingowych na terenie obszaru objętego rewitalizacją może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (przebieganie zanieczyszczeń do wód gruntowych) i powietrza (nieodporny układ komunikacyjny, powodowany przez samochody krążące po mieście w celu znalezienia miejsc parkingowych w centrum miasta), a także niszczeniem zieleni (samochody parkujące na terenie do tego celu nie przeznaczonym).

Stwierdza się, że realizacja LPR doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców. Przewidywane oddziaływanie na środowisko – to ocena, w jaki sposób zadania inwestycyjne założone w LPR mogą oddziaływać na środowisko, pogorszyć stan środowiska.

Analizie poddano 3 plany działań oraz wyznaczone w ich ramach 10 obszarów wsparcia. W ramach każdego z obszarów wsparcia odniesiono się także do konkretnych zaplanowanych kluczowych projektów (jeśli obszary przewidywały tego typu projekty):

Plan działań przestrzennych

Obszar Wsparcia-Społeczność

Obszar Wsparcia -Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Obszar Wsparcia-Handel i usługi

Obszar Wsparcia-Infrastruktura techniczna

Obszary Wsparcia-Bezpieczeństwo

Plan działań gospodarczych

Obszar Wsparcia-Społeczność

Obszar Wsparcia -Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Plan działań społecznych

Obszar Wsparcia-Społeczność

Każdy z obszarów wsparcia wykazuje na tyle pozytywny charakter, że trudno je wartościować pod względem skali i charakteru prognozowanego oddziaływania.

Analiza Modernizacji LPR pozwala stwierdzić, że dokument nie zawiera ustaleń, których głównym i bezpośrednim celem jest podnoszenie jakości, czy też ochrona istniejących zasobów środowiska, są to cele pośrednie. Jednocześnie Modernizacja LPR nie zawiera żadnego ustalenia, które stanowiłoby w sposób jawny i oczywisty zagrożenie dla środowiska, lub degradacja środowiska służyłaby osiągnięciu celów społecznych lub gospodarczych. Pomimo, iż realizacja części zadań może się wiązać z ingerencją w różne elementy środowiska, to żaden z zapisów nie zakłada ingerencji przesadnie dużej, znacznie wykraczającej poza konieczną dla osiągnięcia zamierzonych efektów. Modernizacja LPR nie zawiera żadnych rozwiązań służących łagodzeniu lub kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko, jednak w ocenie autorów Prognozy, nie jest to niezbędne uwzględniając charakter ustaleń oraz przedmiot Modernizacji LPR.

Nie wskazana została propozycja innych rozwiązań w zakresie rewitalizacji miasta niż przedstawiona w Programie, gdyż jest to spójna koncepcja łącząca elementy poprawy przestrzeni, infrastruktury, z oddziaływaniem na sferę społeczną.

Reasumując; należy stwierdzić, że autorzy Prognozy nie znajdują w analizowanym Lokalnym Programie Rewitalizacji ustaleń, które dyskwalifikowałyby go ze względu na skalę i charakter oddziaływań na środowisko. Wręcz przeciwnie, Modernizację LPR należy ocenić jako program o charakterze prośrodowiskowym - zarówno w kontekście oddziaływań bezpośrednich, jak i pośrednich. Należy zauważyć, że ze względu na charakter problematyki miasta, zdecydowanie priorytetowe znaczenie mają aspekty społeczne i przestrzenne, a mimo to realizacja Programu pozwoli osiągnąć także ewidentne korzyści środowiskowe.